

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE
HAARLEM OP DONDERDAG 16 MEI 2012 OM 20.00 UUR

Vastgesteld 7 juni 2012

Voorzitter: de heer B.B. Schneiders
Griffier: de heer B. Nijman
Wethouders: de heer E.P. Cassee, de heer P.R. van Doorn, de heer P.J. Heilieggers, de
heer J.C. van der Hoek en de heer J. Nieuwenburg

Aanwezig zijn 36 leden: de heer M. Aynan (PvdA), de heer A. Azannay (GroenLinks Haarlem), de heer D.A. Bol (GroenLinks Haarlem), mevrouw mr. P.J. Bosma-Piek (VVD), de heer G.B. van Driel (CDA), de heer J. Fritz (PvdA), de heer W. van Haga (VVD), de heer R.H.C. Hiltemann (SP), mevrouw T.E.M. Hoffmans (GroenLinks Haarlem), de heer E. de Iongh (D66), de heer R.G.J. de Jong (VVD), de heer B. Jonkers (SP), mevrouw D. Kerbert (D66), mevrouw H. Koper (PvdA), de heer H. Kruisman (GroenLinks Haarlem), mevrouw J. Langenacker (PvdA), mevrouw F. de Leeuw-de Kleuver (Ouderenpartij Haarlem), mevrouw D. Leitner (D66), de heer J. van de Manakker (SP), de heer A.P. Marselje (D66), de heer L.J. Mulder (GroenLinks Haarlem), mevrouw M. Otten (VVD), mevrouw M. Pippel (D66), mevrouw A. Ramsodit (PvdA), de heer ir. F.H. Reeskamp (fractie Reeskamp), de heer W.J. Rutten (VVD), de heer R. Schaart, mevrouw M.C.M. Schopman (PvdA), de heer P. Schouten (SP), de heer C.J. Schrama (Haarlem Plus), mevrouw C.Y. Sikkema (GroenLinks Haarlem), de heer M. Snoek (CDA), de heer E. Veen (VVD), de heer J.J. Visser (CDA), de heer J. Vrugt (Actiepartij) en mevrouw drs. L.C. van Zetten (D66).
Afwezig: mevrouw M.G.B. Breed (D66), mevrouw M.D.A. Huysse (GroenLinks Haarlem) en mevrouw S. Özogul-Özen (SP).

OPENING

De VOORZITTER: Dames en heren, hartelijk welkom allemaal. Ook welkom aan de mensen op de publieke tribune. Als u uw onderlinge gesprekken wilt staken, kan ik de vergadering openen. De vergadering is bij dezen geopend. [20.00 uur]

Allereerst welkom thuis aan mevrouw Hoffmans. Fijn dat u er weer bent. Zoals u ziet, zijn er nogal wat wijzigingen. Ik keek al even waar mevrouw Otten toch gebleven was, maar zij zit inmiddels bij de VVD-fractie. Zij heeft gevraagd of ze daar even iets over mocht zeggen. Gaat uw gang, mevrouw Otten.

Mevrouw OTTEN: Vanavond is mijn eerste avond als VVD-raadslid. De keuze om naar de VVD-fractie over te stappen, is voorafgegaan aan een lange periode van overwegen, keuzemogelijkheden onderzoeken en overleggen. Het gebrek aan een drijvende kracht van een landelijke partij en geen vertegenwoordiging in de Tweede Kamer hebben mij te weinig mogelijkheden gegeven in de gemeenteraad waar te maken waarvoor ik gekozen ben. Vanuit mijn verantwoordelijkheid inhoud te kunnen geven aan de punten waarvoor ik campagne heb gevoerd, heb ik de overstap naar de VVD met volledige overtuiging kunnen maken. Bij de VVD zal ik mij onder andere hard gaan maken voor het ondernemersklimaat in Haarlem en ik zal daar zijn waar de burger is.

De VOORZITTER: Dat betekent dat ook uw schaduwraadslid, de heer Van den Raadt, afscheid zal nemen. Ik begrijp dat hij aan het eind van de vergadering aanwezig zal zijn, opdat we nog een paar woorden aan zijn adres kunnen uitspreken. Dan is ook de vorige keer al aan de orde geweest dat de heer Reeskamp de Lijst Reeskamp is begonnen. Hartelijk welkom in die hoedanigheid, mijnheer Reeskamp. Haarlem 105 heeft toestemming gevraagd om te filmen. Ik heb daar toestemming voor gegeven, juist omdat het om Haarlem 105 gaat. Iedere andere omroep hadden we geweigerd. Dat waren de dienstmededelingen.

1. VRAGENUUR

De VOORZITTER: Laten wij nu starten met het vragenuur. Daar zijn vier aanmeldingen voor. We beginnen met de ActiePartij. Deze heeft vragen inzake extra administratieve rompslomp en kosten voor kleine ondernemers in de binnenstad ten aanzien van afval. De heer VRUGT: Ondernemers in de binnenstad hebben recentelijk allemaal een brief gehad die hen op tamelijk dwingende toon en categoriaal verplicht een contract af te sluiten met een afvalbedrijf. Daardoor moeten zij extra kosten maken. Er wordt een uitgebreide administratie van de diverse afvalstromen van ze verlangd. Dat levert veel extra papieren rompslomp en bureaucratie op. Dat valt wat ons betreft moeilijk te rijmen met de kreet 'minder regels, meer service'. Ook hebben wij moeite met de uitbreiding van het 'Big Brother-gehalte'. De ActiePartij vindt ook dat meer aandacht moet worden besteed aan het feit dat afval tegenwoordig juist geld kan opleveren en niet uitsluitend een kostenpost is. Daarmee stellen wij dus dat deze ondernemers betalen voor iets wat geld opbrengt – ondernemers die zo braaf waren om het afval tot nu toe keurig gratis gescheiden aan te bieden. Er is geen mogelijkheid geboden om bezwaar in te dienen. Volgens mij loopt deze kwestie vooruit op nog door de raad goed te keuren beleid. Kunt u zich iets voorstellen bij kleine ondernemers die niet goed worden van dwingende regeltjes? Kunt u zich iets voorstellen bij kleine ondernemers die nauwelijks afval produceren, maar die hier categoriaal over worden aangeschreven? Kunt u zich iets voorstellen bij kleine ondernemers die zich gestraft voelen wanneer zij al jaren keurig hun restafval gescheiden hebben aangeleverd en die daarvoor nu kosten en extra bureaucratie gepresenteerd krijgen? Bent u er überhaupt van op de hoogte dat afval meer en meer winstgevend is? Kunt u zich iets voorstellen bij kleine ondernemers die deze dwingende 'Big Brother-mentaliteit' van de lokale overheid zat zijn? Kunt u zich iets voorstellen bij kleine ondernemers die dit niet kunnen rijmen met uw door de mond beleden aanpak 'minder regels, meer service'? Kunt u aangeven welk raadsbesluit ten grondslag ligt aan deze betutteling van ondernemers? Hoe verhoudt zich dit tot het hernieuwde afvalbeleid dat nog door de raad moet worden vastgesteld? Welk besluit ligt hier dus aan ten grondslag? Hoe komt het dat Spaarnelanden niet gewoon een extra rondje gaat rijden? Dat levert toch extra geld op?

De VOORZITTER: Zo is het genoeg, meneer Vrugt. Het lijkt wel een interpellatie. We hebben nu tien vragen, terwijl u één vraag mocht stellen.

De heer VRUGT: Dat is voor mij nieuw, dat er maar één vraag gesteld mag worden.

De VOORZITTER: Ja, dat is nieuw beleid. U mag nog één vraag stellen.

De heer VRUGT: Aangezien in de brief wordt verwezen naar Koninklijke Horeca Nederland en Spaarnelanden voelen wij dit ook een beetje als gedwongen winkelnering. Mijn laatste vraag is: waarom wordt niet verwezen naar de mogelijkheden van bezwaar en beroep?

Wethouder VAN DOORN: Aanvankelijk heb ik zeventien vragen gekregen. Ik hoop dat u er begrip voor heeft dat ik ze niet allemaal zal beantwoorden. Ik zal in belangrijke mate verwijzen naar de commissie Beheer, waar ik er uitgebreid op zal ingaan. De heer Vrugt wijst terecht op de belangen van de kleine ondernemers. Toen wij op 1 januari 2012 de reinigingsrechten gemeentebreed afschaften, was het niet mogelijk een onderscheid te maken tussen kleine en grote ondernemingen. Sterker nog: de Wet milieubeheer maakt dat onderscheid niet. We konden dus voor kleine ondernemers – en wat is klein in dit verband? – geen uitzonderingspositie creëren. We hebben voor alle ondernemingen hetzelfde beleid. Dat betekent dat elke ondernemer ook wist dat hij vanaf 1 januari 2012 aan de nieuwe regels moest voldoen. Vele bedrijven reden inmiddels in karrensporen achter elkaar om het afval op te halen, terwijl dat in het verleden door één bedrijf gebeurde. Dat werkte niet altijd even goed. Wij vonden dus veel bedrijfsafval op straat. Het opruimen daarvan heeft de gemeente ook extra geld gekost. Vooral de belangen van de kleine ondernemers moeten bediend worden. We moeten nadenken over de vraag hoe dat kan. Dat wil ik graag met u bespreken in de commissie Beheer.

De VOORZITTER: De volgende vraag die gesteld gaat worden is van de PvdA. Deze gaat over de uitplaatsingen van onze repro- en schoonmaakafdeling naar Paswerk.

Mevrouw LANGENACKER: De PvdA-fractie werd de afgelopen week geattendeerd op het feit dat het college voornemens is om op 1 juni 2012 de reproafdeling en de afdeling schoonmaak inclusief een viertal schoonmakers en een viertal repromedewerkers van de gemeente over te plaatsen naar Paswerk. In het collegebesluit van februari 2011 staat een aantal voorwaarden om dit besluit op een goede manier uit te voeren. Er moet een sociaal plan worden opgesteld dat moet worden voorgelegd aan de ondernemingsraad en het gemeenschappelijk overleg. De PvdA is om een aantal redenen kritisch over de overplaatsing van deze twee afdelingen. Het college spreekt in zijn nota over een win-winsituatie. Uit de informatie die de PvdA van de vakbonden krijgt, blijkt dat de ondernemingsraad, de vakbonden en de medewerkers zelf ontevreden zijn over het resultaat. Dat valt ook te lezen in de brief van 23 april 2012. Het college voert aan dat de wijziging geld bespaart. Inmiddels is uit het Rekenkamerrapport uit de zomer van 2011 gebleken dat het ingewikkeld is om kosten te besparen en dat de redenen voor een verzelfstandiging vaak van een andere aard zijn. De PvdA ziet dan ook geen noodzaak om deze verzelfstandiging uit te voeren. De toekomst van de sociale werkplaatsen is ook voor de werknemers van Paswerk op dit moment niet helder. Het lijkt erop of mensen die voor de sociale werkplaatsen werken zo veel mogelijk bij reguliere werkgevers geplaatst moeten worden. Wij spreken werkgevers daar als gemeente op aan. Met deze voorgenomen overdracht geven wij als gemeente niet het goede voorbeeld. In plaats van dat we als gemeente mensen in dienst nemen, plaats we juist mensen uit naar Paswerk. De PvdA heeft dan ook zes vragen aan het college. Wat is uw reactie op de brief van de vakbond van 23 april 2012, waarin gesteld wordt dat de bond niet akkoord zal gaan met uw voornemen om per 1 juni 2012 de repro- en schoonmaakafdeling van de gemeente bij Paswerk onder te brengen? Bent u nog steeds voornemens om het personeel van de repro- en schoonmaakafdeling per 1 juni 2012 over te plaatsen naar Paswerk? In de nota staat dat u een sociaal plan zal opstellen voor de acht werknemers die naar Paswerk overgaan. Is dat gebeurd? En zo ja, hoe ziet het sociaal plan eruit? Voor werknemers die ouder zijn dan zestig jaar zegt u een vervroegd flexpensioen bij het ABP aan te gaan. Is dat gebeurd? En wat zijn de voorwaarden van dit vervroegd pensioen? Vult de gemeente aan tot 100%? En wat gebeurt er met werknemers jonger dan zestig jaar die al wel vele jaren voor de gemeente werken, sommigen al 37 jaar? Er waren vanuit de griffie en de concernstaf operationele bezwaren tegen het onderbrengen van de reproafdeling bij Paswerk. Wat is er met deze bezwaren gebeurd? Naast het feit dat de WSW-bedrijven steeds zwaarder getroffen worden door de bezuinigingen, blijkt uit het eerder genoemde Rekenkameronderzoek dat het op afstand zetten of verzelfstandigen van onderdelen van de gemeentelijke organisatie zelden of nooit financieel voordeel oplevert. Wat moeten wij dan verstaan onder de win-winsituatie die u toedicht aan dit collegebesluit?

Wethouder HEILIEGERS: Het is heel gebruikelijk dat er vanuit de medezeggenschap vragen en opmerkingen zijn over de uitbesteding. Tot vorige week waren er bij ons geen signalen bekend dat het GO – het georganiseerd overleg met de vakbonden – met een negatieve reactie zou komen. Overigens hebben we vandaag overlegd met het GO en daarin hebben we ook de brief besproken. We hebben een extra toelichting gegeven en daarvan heeft men mij gevraagd deze op schrift te stellen zodat een en ander extra duidelijk wordt. Overigens heeft de ondernemingsraad ons al een mondelinge toezegging gegeven dat deze beweging akkoord is. Het college ziet geen belemmering om de overdracht van de betreffende medewerkers naar Paswerk per 1 juni te laten plaatsvinden. De datum van 1 juni is wat ons betreft overigens wel afhankelijk van de uitkomsten van het overleg met het GO. Uiteindelijk kunnen vijf schoonmaakmedewerkers en één repromedewerker naar Paswerk overgaan. Voor de overigen is een concept sociaal plan opgesteld. Voor de inhoud daarvan is uitgegaan van een standaard sociaal plan uit 2006. Uiteindelijk hebben drie schoonmaakmedewerkers van zestig jaar vrijwillig ontslag genomen. Zij hebben een

aanvulling gekregen op het flexpensioen van het ABP. Om voor deze regeling in aanmerking te komen, moet je zestig jaar of ouder zijn. Degenen die deze leeftijd nog niet hebben bereikt, gaan mee naar Paswerk. Met Paswerk is een dienstverleningsovereenkomst gesloten. Daarin is ook opgenomen dat de reproafdeling gevestigd blijft in de directe omgeving van het stadhuis, vanwege de dienstverlening aan de directie en de griffie van de gemeentelijke organisatie. Op dit moment is de reproafdeling gevestigd in de Brinkmannpassage. U weet dat de verwachting is dat wij medio 2014 gebruik gaan maken van het nieuwe stadskantoor, de Zijlpoort. Daar is ruimte gereserveerd voor de reproafdeling. De dienstverlening op het stadhuis duurt dus gewoon voort en is ook voor de toekomst gewaarborgd. Het uitgangspunt voor beide partijen bij het overdragen van de schoonmaakafdeling en de reproafdeling is dat er sprake moet zijn van een win-winsituatie. Voor de gemeente Haarlem geeft de uitplaatsing financiële voordelen en voordelen op het gebied van efficiëntie. Voor Paswerk is sprake van een uitbreiding van het aantal activiteiten op het gebied van schoonmaak en repro. In deze tijd van financiële onzekerheid is een uitbreiding van taken voor een WSW-bedrijf een positieve impuls. Zo hebben we dat ook met Paswerk besproken.

Mevrouw LANGENACKER: U geeft aan dat u nog in gesprek bent met de vakbonden en de ondernemingsraad. Wij hebben een brief gezien van 23 april 2012. Een paar weken geleden was er dus al wel een reactie. Het is nu bijna 1 juni. Ik kan mij dus voorstellen dat het belangrijk is dat er duidelijkheid komt voor alle partijen over hoe we hiermee verder gaan. Hoe kijkt u tegen deze datum aan? En wat doet u met de vragen die er nog liggen? U bent vrijwel niet ingegaan op het feit dat de WSW-bedrijven nu in een moeilijke situatie verkeren. Zij hebben te maken met bezuinigingen en het wordt voor de mensen aldaar steeds moeilijker om aan het werk te blijven. Daarom worden zij zo veel mogelijk uitgeplaatst. Onze vraag is dus: in hoeverre beschermen we deze mensen? Er is nu een bescherming voor slechts vijf jaar. Wij maken ons er zorgen over dat deze mensen na deze vijf jaar toch op straat komen te staan. Juist voor deze meest kwetsbare werknemers zouden wij dat niet willen.

Wethouder HEILIEGERS: Het college denkt daar hetzelfde over. We hebben natuurlijk heel duidelijk oog voor deze kwetsbare mensen. Met een win-winsituatie bedoel ik dat mensen die schoonmaakten voor de gemeente Haarlem niet in dienst waren van Paswerk. Paswerk heeft daar een voorstel voor gedaan en dat is passend. Dat betekent dat er meer werk naar Paswerk gaat en dus dat mensen met een WSW-indicatie deze werkzaamheden kunnen uitvoeren. Dat er meer werk naar Paswerk gaat, is belangrijk. De datum van 1 juni komt dichterbij. Volgende week spreken we nogmaals met de bonden. We verwachten daags daarna hun terugkoppeling. Daarna moeten we hierin verder handelen.

Mevrouw LANGENACKER: Kan de wethouder ons daar dan volgende week over informeren?

De VOORZITTER: De vraag is of de wethouder daar volgende week in de commissie op kan terugkomen. Ik merk wat onrust in de zaal over de lengte van de behandeling van dit agendapunt. Daar kan ik mij wel iets bij voorstellen. Het is natuurlijk ieders goed recht om te vragen wat hij of zij wil. Ik zou me echter kunnen voorstellen dat dit onderwerp zich misschien voor een andere vorm zou lenen, bijvoorbeeld voor een schriftelijke vraag of een rondvraag in de commissie. Denkt u daar nog eens over na.

De heer RUTTEN: Of we laten de vragen meetellen in de spreektijd voor de fracties.

De VOORZITTER: Dank u voor deze suggestie. De volgende vraag van mevrouw De Leeuw gaat over een brief over het inleveren van scootmobielen.

Mevrouw DE LEEUW: De OuderenPartij is benaderd door mensen die een brief thuis hebben gekregen waarin staat dat ze hun scootmobiel met een bereik van 40 km moeten inleveren voor een lichter model met veel minder bereik. Nu kunnen ze een keer naar het strand rijden of naar de binnenstad zonder hun vervoermiddel tussendoor te hoeven opladen. Maar dit apparaat moeten zij inleveren voor een lichter model met een kleiner bereik. Dat geeft ontzettend veel onrust. Ik neem aan dat het om mensen gaat die al een

beperking hebben. U gaat hun nu een extra beperking opleggen. De regeling waardoor ze de oude mobiel moeten inleveren, moet gewoon van tafel. Dat is mijn enige vraag.

Wethouder VAN DER HOEK: Laat ik beginnen met de opmerking dat we mensen met een beperking natuurlijk niet verder willen beperken. Mijns inziens is daar in dit geval ook helemaal geen sprake van. Er is met 150 mensen met een verouderd model scootmobiel gesproken over hun vervoersondersteuning in het kader van de Wmo. In verreweg de meeste gevallen krijgen mensen bij vervanging van die oude scootmobiel een nieuwer model dat beter aansluit bij hun vervoerswensen. Vaak zijn mensen daar juist blij mee. Zij vragen zelfs of ze niet sneller voor een nieuw model in aanmerking kunnen komen, bijvoorbeeld omdat het formaat beter is of omdat het handiger is in huis. Daarnaast sluit de gemeente contracten af met een nieuwe aanbieder op basis van kosten. We gaan dus zorgvuldiger om met het Wmo-budget. In feite is dus ook hier sprake van een win-winsituatie. Het is echter mogelijk dat sommige mensen in het verleden met een luxer model zijn gestart dan nodig was in verhouding tot hun beperking. Een enkeling krijgt dus in zijn optiek een wat minder luxe, maar wel nieuwere scootmobiel aangeboden ter vervanging van het oude model. Er is echter geen sprake van dat mensen bijvoorbeeld niet meer met hun scootmobiel naar de stad zouden kunnen. Door middel van een huisbezoek wordt echt zorgvuldig gekeken naar de beperking en de vervoersbehoefte van de belanghebbende. In alle gevallen is sprake van een maatwerkoplossing in de ondersteuning. Kortom, we handelen conform ons Wmo-beleid en de uitgangspunten van Hof 2.0. We stellen de hulpvragen van de mens centraal en niet het aanbod. We voeren dit doelmatig, effectief en kostenbewust uit.

Mevrouw DE LEEUW: Begrijp ik het goed dat mensen die nu met dat ding heen en weer naar het strand kunnen een scootmobiel terugkrijgen die dat ook kan, en dat die actieradius niet verkort wordt? Dat is namelijk waarover zij verontrust zijn.

Wethouder VAN DER HOEK: Ik zeg dat zij niet in hun mobiliteit worden beperkt en dat wij kijken naar hun vraag. Heel gericht kan ik uw vraag niet beantwoorden, want ik weet niet wat het exacte bereik van hun scootmobiel is. Ik zal u dat nog laten weten.

De VOORZITTER: De heer Bol heeft vragen inzake Haarlem 105. Gaat uw gang.

De heer BOL: De gemeenteraad vindt lokale media erg belangrijk als middel van communicatie met het gemeentebestuur en tussen burgers onderdeling. Communicatie versterkt de sociale samenhang en is belangrijk voor een vitale stad. Daarom waren wij als GroenLinks Haarlem erg blij met het initiatief van de PvdA om het Haarlems Dagblad voor de stad te behouden. We hebben dat initiatief van harte ondersteund. Tegelijkertijd ontvangen wij een bericht van de lokale televisie- en radio-omroep Haarlem 105 dat het gemeentebestuur draait met een beslissing over een in de Omroepwet vastgestelde gemeentelijke bijdrage voor de lokale omroep. Kunt u mij uitleggen waarom behandeling van de bezwaarschriftenprocedure en de daarover te nemen collegebesluiten zo lang op zich laten wachten? Kunt u ons op de hoogte brengen van de huidige stand van zaken van het overleg tussen het gemeentebestuur en het bestuur van Haarlem 105? Kunt u iets zeggen over de wijze waarop u de in de Omroepwet bepaalde gemeentelijke bijdragen wilt gaan financieren?

Wethouder VAN DER HOEK: Op soortgelijke vragen heb ik ook al geantwoord in de commissie Samenleving. Toen werden ze door het CDA gesteld, maar ik wil mijn antwoord graag nog even herhalen. De Bezwarencommissie heeft op 3 februari 2012 uitspraak gedaan inzake de bezwaren van Haarlem 105 tegen de subsidiekorting voor 2012. Het college verwacht in de komende maand een nieuw besluit te nemen. De vertraging in de reactie komt enerzijds door een wisseling in de wacht bij het accounthouderschap binnen de gemeentelijke organisatie, en anderzijds door het verzoek van Haarlem 105 om nader met mij te spreken over de subsidie van de gemeente in het licht van de toekomst van Haarlem 105. Die gesprekken heb ik inmiddels met hen gevoerd. Ik kan daar nog aan toevoegen dat ik namens het college bezig ben om voor dit najaar een raadsbesluit voor te bereiden inzake de rol en de positie van Haarlem 105 als de lokale omroep voor de

gemeente vanaf het jaar 2013. De erkenning door de gemeente van Haarlem 105 als de lokale omroep is belangrijk voor de subsidieverstreking en ook omdat hun licentie als zendgemachtigde per 31 december 2012 afloopt. De subsidiebijdrage aan Haarlem 105 vanuit de gemeente speelt daarin dus mee. Mijn gedachte daarbij is dat we nog spreken over de vraag of we Haarlem 105 in de toekomst een erkenning en dus financiële basis willen geven. Met andere woorden: je doet het goed, of je doet het niet. Er speelt overigens ook een landelijke juridische discussie over de interpretatie van de overheidsrichtlijn van €1,30. Het is dus mogelijk dat de uitkomst van deze discussie nog invloed heeft op de besluitvorming in Haarlem. De verstandhouding tussen het college en het bestuur van Haarlem 105 is goed. Daar wil ik mee afsluiten. We hebben regelmatig overleg. In januari 2012 ben ik nog met ze op werkbezoek geweest in Venlo, om te zien hoe de lokale omroep daar functioneert. Deze is volledig toegerust en ik heb gezien welke bijdrage deze omroep kan leveren aan de stad. Ik kom daar graag in het najaar nog eens op terug.

2. VASTSTELLING VAN DE AGENDA

De VOORZITTER: Er zijn vier moties vreemd aangekondigd. Mijn voorstel is om die gewoon na de reguliere punten te behandelen.

De heer SNOEK: Wij zouden willen voorstellen om punt 11 van de besprekpunten, Kredietaanvraag gemeentelijke huisvesting, te schrappen. We hadden het punt graag vanavond besproken, maar dan wel in relatie tot het Rekenkamerrapport. Ook door andere partijen is in de commissie aangegeven dat zij deze zaken graag met elkaar zouden willen verbinden. Daarna heeft een diffuse presidiumbespreking plaatsgevonden. Men was er akkoord met bespreking van dit agendapunt. Pas later is daar de clausule aan toegevoegd dat we het punt niet in relatie tot het Rekenkamercommissierapport zouden bespreken. We hebben in de krant ook kunnen lezen dat de coalitiepartijen niet van plan zijn dit rapport hierbij te betrekken. Wij geven er daarom de voorkeur aan het dan maar in één keer goed te doen en de bespreking uit te stellen tot het college het rapport wel gelezen en beoordeeld heeft.

De VOORZITTER: Ik wil even iets zeggen over wat u naar voren brengt over het diffuse proces. Er is een e-mail gestuurd door de voorzitter van de raad. Deze is uiteraard afgestemd met het presidium en ziet op de orde van deze vergadering en op het op een goede manier omgaan met het rapport van de Rekenkamercommissie. De bedoeling van de e-mail is om u te vragen zo dicht mogelijk bij de behandeling van dit agendapunt te blijven en niet ook impliciet het rapport van de Rekenkamercommissie te behandelen. Wij doen dan de Rekenkamercommissie tekort. De gang van zaken is dat er een reactie komt van het college, een gesprek in de commissie Bestuur, en vervolgens behandeling hier in de raad. Ik heb u ook per e-mail gezegd dat ik als voorzitter niet alles met een schaarstje kan knippen. Als u het rapport bij de bespreking wil betrekken, kunt u dat gewoon doen. Het kan echter zijn dat het college zal schorsen alvorens op vragen daarover te antwoorden, omdat het zich wil beraden over de beantwoording. De bedoeling daarbij is dat wij de bespreking van het rapport niet willen frustreren. Dat vind ik, en ook het presidium, niet zo'n goed idee. Dat wilde ik even gezegd hebben. Ik stel voor dat we stemmen over het voorstel van de heer Snoek.

De heer SCHRAMA: Als in de bespreking punten uit het Rekenkamerrapport worden aangehaald, wordt de Rekenkamercommissie daarmee mijns inziens niet tekortgedaan. Integendeel: de functie van de commissie wordt dan juist uitstekend benut. De leden van de commissie kunnen zich dan ook in de discussie mengen. Ik begrijp dus niet waarom we de commissie tekort zouden doen als we delen van het rapport zouden gebruiken in de discussie.

De VOORZITTER: Die discussie wil ik nu niet aangaan. Het rapport is gepresenteerd. Het is misschien wel een goed idee om eerst te horen wat het college ervan vindt, niet in de

laatste plaats omdat twee collegeleden ook in het vorige college zaten. Ik kan mij voorstellen dat u dat interessant vindt. Zullen we dat even afwachten?

De heer FRITZ: Wat ons betreft, is het voorstel van het presidium prima. We kunnen het stuk vanavond behandelen. Het lijkt ons ook goed om hier vanavond over te spreken, en over het rapport van de Rekenkamercommissie op een later moment.

De heer SCHRAMA: In de commissie Bestuur heeft de heer Fritz gezegd: "De PvdA wacht het Rekenkamerrapport af. Dit komt wellicht voor de raadsbehandeling, zodat het kan worden meegenomen met de kredietaanvraag." Dat is toen expliciet door u gesteld, en nu zegt u het tegenovergestelde.

De heer FRITZ: Dat klopt. Dat heb ik gezegd. Ik zal straks iets zeggen over in hoeverre ik vind dat de informatie uit het rapport invloed heeft op de kredietaanvraag die we gaan vaststellen. Ik stel voor dat tijdens het agendapunt te doen, maar ik kom er zeker op terug.

De heer MULDER: Ook wij zijn van mening dat we vanavond best kunnen discussiëren over het al dan niet verstrekken van het krediet, maar dat de achtergrond ervan ook in het kader van het rapport van de Rekenkamer kan gebeuren. Het een hoeft het ander helemaal niet in de weg te staan. We gaan nu debatteren over dat krediet, maar de politieke consequenties van hoe dit zo gekomen is, passen juist heel goed bij de bespreking van het Rekenkamerrapport omdat het er in de tijd op volgt. Het Rekenkamerrapport houdt ergens op, en vervolgens krijgen we de situatie die tot dit krediet heeft geleid en die daarvoor ook speelde. Dat is juist een argument om dit onderwerp bij het Rekenkamerrapport te bespreken.

De heer DE JONG: De VVD wil een zuiver debat voeren over het rapport van de Rekenkamercommissie. Daarbij hoort wat ons betreft het principe van hoor en wederhoor. Aangezien een belangrijke hoofdrolspeler en lid van de Rekenkamercommissie, de heer Van Velzen, is overleden en niet gehoord kan worden, is het voor ons van belang dat we de mening van het college kunnen horen. Dat geldt nog sterker omdat twee collegeleden ook lid waren van het vorige college. Wij willen er vanavond niet over spreken.

De heer SNOEK: We kunnen dan dus ook het krediet later bespreken. Ik wil er niet op aandringen dat we vandaag dan alles maar bespreken; we kunnen ook het krediet aanhouden totdat we de achtergrond bij dat krediet besproken hebben bij het Rekenkamerrapport.

Mevrouw VAN ZETTEN: Wij vinden het rapport van de Rekenkamercommissie belangrijk en ook nogal complex. Liever zien wij een aparte bespreking daarvan. In de commissie hebben we al aangegeven dat we niet veel moeite hebben met dit krediet. We plaatsen het gewoon in de reeks van de kredieten die al verleend zijn. We gaan toch naar een afronding toe. Daar willen wij wat over zeggen. Als mensen het rapport willen meenemen, is dat natuurlijk prima. Ik zou er misschien ook wel wat over kunnen zeggen, maar ik houd het in principe liever even gescheiden.

De heer VRUGT: Voor de ActiePartij zijn deze twee zaken onmogelijk te scheiden. Het zou voor de orde handig zijn om even van de andere fracties te horen wat nu eigenlijk de belemmering is om die kredietaanvraag vanavond niet te behandelen. Is het een probleem als dat nog een paar weken wordt uitgesteld?

De VOORZITTER: Het antwoord is: nee. Dat kan best. Het is aan de raad om de agenda te bepalen.

De heer SCHOUTEN: Ook voor ons zijn deze twee zaken onlosmakelijk met elkaar verbonden. Als overgegaan wordt tot een latere behandeling van het rapport, is ons verzoek net als dat van het CDA om ook de kredietaanvraag later te behandelen.

De heer REESKAMP: We vernamen vorige week al dat het college wel bereid is om de kredietaanvraag later te bespreken. Dat is aan het presidium voorgelegd. Het presidium heeft, om redenen waarbij ik me wel wat kan voorstellen, besloten om de besprekingen gescheiden te houden. Daar kan ik mee leven. Dat rapport van de Rekenkamercommissie krijgt straks echt alle aandacht die het verdient. Het is wellicht helemaal niet verkeerd om dat eerst in de commissie langs te laten komen.

Mevrouw DE LEEUW: Ik vind dat de kredietaanvraag samen met het rapport van de Rekenkamercommissie behandeld moet worden en niet nu.

De heer SCHRAMA: HaarlemPlus is het met de SP, de ActiePartij, OPH en het CDA eens. De kredietaanvraag gaat over een groot bedrag voor de Zijlpoort. We gaan weer geld toekennen aan de Zijlpoort, terwijl de basis daarvoor juist in het Rekenkamercommissierapport ter discussie wordt gesteld. We gaan toch geen geld toekennen als we niet zeker weten of de basis goed is? Je moet de zaak omdraaien. Eerst moeten we het Rekenkamerrapport bespreken. Pas daarna kunnen we zeggen of er genoeg geld heen is gegaan of dat er nog meer geld naartoe moet. Nu doen we dat omgekeerd. Dat vind ik niet getuigen van zorgvuldig rentmeesterschap.

De VOORZITTER: Willen degenen die agendapunt 11 nu wel willen behandelen hun hand opsteken? Dat zijn D66, de VVD, GroenLinks, de PvdA en de fractie Reeskamp. Dat is een meerderheid. Dat betekent dat we het stuk wel behandelen, onder de voorwaarde zoals ik die net genoemd heb. Ik zal u niet meteen afhameren als u het woord Rekenkamer in de mond neemt.

De heer VRUGT: Wij houden de motie vreemd over de themamarkt op de Dreef nog even aan, omdat we vlak voor de vergadering begrepen hebben dat dit ook in de commissie Ontwikkeling terugkomt. In plaats daarvan zou ik wel graag agendapunt 10 willen opwaarderen tot bespreekpunt voor het indienen van een amendement.

De heer SCHRAMA: De heer Van de Manakker en de ambtelijke organisatie hebben aangegeven dat zij nog over de themamarkt in gesprek zijn. Daarom houd ook ik de motie vreemd aan tot de volgende vergadering. Als de kwestie is opgelost, trek ik haar in.

De heer REESKAMP: Ik zou graag agendapunt 8 willen opwaarderen tot een bespreekpunt. Ik zou graag een aantal van mijn collega-raadsleden willen kunnen bevragen voordat ik een stem uitbreng.

Mevrouw RAMSODIT: Ik wilde sowieso vragen agendapunt 8 op te waarderen tot een bespreekpunt, omdat we met een aantal andere partijen een motie willen indienen.

De VOORZITTER: Daarmee is de agenda vastgesteld.

3. VASTSTELLING ONTWERP-NOTULEN VAN DE VERGADERING VAN DONDERDAG 16 FEBRUARI 2012 (BESLOTEN) EN 19 APRIL 2012

Mevrouw Van ZETTEN: Ik heb even een opmerking over het besloten verslag bij de herbenoeming van de burgemeester. Het is niet volledig en er staat ook een fout in. In het verslag is sprake van voormalig minister Donner, maar ik had het over de huidige minister Opstelten. Hij hield een gruwelijk saai verhaal. Daarna waren wij zo trots dat onze burgemeester tenminste een leuk verhaal vertelde.

De VOORZITTER: Ik vind wel dat dat in de notulen moet worden opgenomen. Ik was er niet bij dus ik kan het niet beoordelen, maar ik kan me voorstellen dat u dat gezegd heeft. De verslagen worden daarmee vastgesteld.

De heer SCHRAMA: Ik heb een opmerking over de orde. Ik krijg een stembiljet en daarin is volgens mij een fout gemaakt. In de eerste regel staat dat per 1 juli 2012 als lid van de Rekenkamercommissie de heer De Jong wordt benoemd in plaats van mevrouw Kerbert. Ik had begrepen dat we in de vorige vergadering besloten hebben dat de heer Reeskamp in plaats van mevrouw Kerbert zitting had in de commissie en dat mevrouw Kerbert de commissie al heeft verlaten. Dat zou betekenen dat het stembiljet verkeerd is. Ik wil graag uw reactie.

De VOORZITTER: Mevrouw Kerbert is nog lid, en de heer Reeskamp heeft zich juist teruggetrokken.

De heer REESKAMP: Ik wil dat even bevestigen. De gemeenteraad heeft mij weliswaar benoemd, maar ik heb schriftelijk aangegeven – en de griffie heeft dat nog eens bevestigd – dat ik deze benoeming om redenen niet wil consumeren. Ik zit dus niet in de Rekenkamercommissie.

De VOORZITTER: Met andere woorden: het stembiljet is gewoon correct.

4. INGEKOMEN STUKKEN

De heer VISSER: Ik stel voor om stuk VI.B, de vragen over Spaarnelanden, te agenderen. Het gaat over een rapport dat minimaal pikant is.

De heer REESKAMP: Ik stel voor om stuk III.H, de e-mail van de heer Sukel over alcoholcontroles aan de Spoorwegstraat, kort te agenderen in de commissie Bestuur, om af te tasten wat de mogelijkheden en de bevoegdheden zijn van de gemeente om deze alcoholcontroles minder belastend te laten zijn voor bepaalde woonwijken.

De VOORZITTER: Goed. Dat was agendapunt 4.

5. BENOEMINGEN

De VOORZITTER: Dan wil ik even een commissie instellen die straks de stemmen gaat tellen. Misschien willen de heer Fritz en de heer Jonkers zich daarvoor beschikbaar stellen. Ik zie instemmend geknik.

HAMERSTUKKEN

6. BENOEMING EXTERNE LEDEN REKENKAMERCOMMISSIE (2012/189419)

De VOORZITTER: Tot mijn vreugde kan ik u melden dat de heer Jan van der Bij en mevrouw Marlies de Vries bereid zijn zitting te nemen in onze Rekenkamercommissie. Ik wil ze hierbij benoemen en mijn erkentelijkheid uitspreken voor het feit dat zij dit willen doen. We nemen daarmee afscheid van Eric van der Putten, die niet aanwezig is, en Ellen Naborn, die wel aanwezig is. Hartelijk dank. De benoeming is hierbij een feit. Er zijn ook nog andere benoemingsvoorstellen, maar daar moet straks eerst nog over gestemd worden.

7. RAPPORT RKC ONDERZOEK NAAR DE WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING IN HAARLEM (2012/191369)

Het rapport wordt bij hamerslag vastgesteld.

HAMERSTUKKEN MET STEMVERKLARING

9. VERKLARING VAN GEEN BEDENKINGEN HET HOUTHOF (CLAUS SLUTERWEG 125) (2012/33134)

De heer MULDER: Het project Houthof heeft wat kleine pieken en dalen gekend, met name vanwege de overlast die de bewoners van de Kinheimflat in de toekomst denken te ervaren. Ik moet u zeggen dat, behalve het feit dat we hier een kantoorgebouw omzetten in woningen – een van de eerste projecten in Haarlem waarbij dat echt lukt, en dat is een compliment waard – wij geprobeerd hebben om met een inzet van commissie en raad de overlast voor bewoners zo veel mogelijk te voorkomen. We hebben daartoe een ultieme poging gedaan door het parkeerdak aan te pakken. Helaas is dat om verschillende redenen niet gelukt. Dat spijt ons, maar het project kan toch een goede toekomst tegemoet zien. We hopen dat ook de bewoners op termijn vrede kunnen hebben met deze nieuwbouw. Wij gaan akkoord.

De heer SCHRAMA: HaarlemPlus wil graag een aantal kanttekeningen maken. Bij de eerste omgevingsvergunning inzake het Houthof werd gesteld: "Dit zijn meer de grote lijnen; details worden later ingevuld." En nu: "Het bouwplan past binnen de kaders van de

door de raad vastgestelde ruimtelijke voorwaarden." In de volksmond heet dat 'je een oor laten aannaaien'. We moeten toch vanaf het begin meteen al de details vastleggen, omdat anders naderhand wordt gezegd dat het plan in de kaders past waarmee de raad akkoord is gegaan. Dat is vreemd. De bewoners voelen zich hiermee om de tuin geleid.

Bewonersinspraak verliest het dus van de democratische mening van de gemeenteraad. Daar zullen zij vrede mee moeten hebben. Zo niet, dan zullen ze naar de rechter moeten gaan. Dat vind ik spijtig.

Mevrouw RAMSODIT: Ik kan mij aansluiten bij de woorden van GroenLinks als het gaat om de positiviteit over de kantoorombouw. Vanwege de smalle uitgang is er heel veel energie in dit project gestoken. Ik denk dat daar uiteindelijk een redelijke, maar niet de beste oplossing voor gevonden is. Ik ben benieuwd of de partijen straks toch nog tot een oplossing komen die zij allemaal zien zitten. De wethouder heeft daar in eerste instantie al zijn best voor gedaan. Toen lukte het niet de handen op elkaar te krijgen. Ik vind dat er nog ruimte is om dat op eigen initiatief te doen. Dan komt het ook weer bij ons in de raad terug.

De heer De IONGH: De bewoners van de Kinheimflat hebben heel hard gewerkt om een aantal zaken voor zichzelf te verbeteren. Wij zijn heel erg blij dat zo'n groot kantoorgebouw wordt omgezet in woningen en dat veel mensen het plezier krijgen om in die mooie omgeving te kunnen wonen. Er zijn nog wel mogelijkheden tussen bouwers en bewoners om het plan verder te optimaliseren. Het plan op zich is heel mooi en wij zijn daar erg blij mee.

De VOORZITTER: Wij nemen het voorstel aan, met inachtneming van de gemaakte opmerkingen.

BESPREEKPUNTEN

11. KREDIETAANVRAAG GEMEENTELIJKE HUISVESTING (2012/146188)

De heer DE JONG: Een kredietaanvraag van 2,4 miljoen euro voor het stadskantoor Zijlpoort; deels is deze aanvraag onvermijdelijk en deels volgt deze uit een aanpassing in het programma naar aanleiding van gebruikerswensen. Een extra kredietaanvraag is jammer en ongewenst, want het stadskantoor wordt daarmee duurder dan gepland. Ik heb de wethouder in de commissie Bestuur gevraagd of er nou een leven is voor en na de zomer van 2011. De wethouder heeft daarop met een eenduidig ja geantwoord. Toen werd het nieuwe contract afgesloten. Het stadskantoor ontwikkelt zich van een turnkeyproject naar een project dat bijna helemaal in eigen beheer moet worden uitgevoerd. Dat is jammer, want hoe gemakkelijk zou het geweest zijn als je gewoon een bedrag overmaakt en een paar jaar later gewoon een prachtig stadskantoor hebt. Het heeft niet zo mogen zijn; problemen waren er genoeg. Deels zijn die problemen intern van aard en het rapport van de Rekenkamercommissie doet daarover ook een boekje open. Er is sprake van fouten in de projectorganisatie, fouten in het management, solistisch optreden en onvoldoende risicobeheersing. Dat kan niet en dat had natuurlijk niet zo mogen zijn. Dat het stadskantoor extra veel geld gaat kosten, heeft natuurlijk ook externe oorzaken. Ik heb het dan met name over de financiële en de kredietcrisis. Partners met wie je in zee gaat, blijken op lange termijn niet zo solvabel te zijn. Dat is jammer, want het brengt een belangrijk project in grote problemen. Nou was dit moeilijk te voorzien, want de halve wereld is overvallen door deze crisis. Anders hadden niet zo veel overheden en instellingen zo veel geld verloren op zo veel plekken in de wereld. Wat ik wel weet, is dat langzaam maar zeker de beheersing van het project weer terugkomt. Dat is een goede zaak.

De heer SNOEK: Ik sluit even aan op uw punt dat de crisis moeilijk te voorzien was. Dat bracht u ook al naar voren bij de commissiebehandeling. We hebben die kredietaanvraag heel uitgebreid met elkaar besproken. We kwamen eigenlijk tot de conclusie dat een groot deel van de huidige kredietaanvraag ging over kosten die we al jaren met ons meeslepen. Ik

zie niet welk deel van deze kredietaanvraag ook maar iets te maken heeft met de kredietcrisis en deze nieuwe wereld. Kunt u dat duidelijk maken?

De heer DE JONG: Nee. Ik praat nu even over het project in zijn geheel en over waardeoverschrijdingen en de risico's die daar in hun totaliteit mee te maken hebben. Ik schets nu een algemeen beeld. Wanneer u praat over deze aanvullende kredietaanvraag heeft u zonder meer gelijk. De brief van de heer Cassee is daar duidelijk over. Het gaat nu om ofwel onvermijdelijk heden ofwel extra gebruikerswensen. Ik heb die brief deze week gekregen en ik denk u ook. Ik heb net al gezegd dat wij over het rapport van de Rekenkamercommissie graag een goed inhoudelijk debat voeren. Wij lopen daar ook niet voor weg. Voor ons is het oordeel van het college daarin zeer belangrijk. Op basis daarvan kunnen wij ons een eigen mening vormen en er conclusies aan verbinden. Voor dit moment geldt dat wij kunnen instemmen met het krediet. Dat is niet omdat we dat leuk vinden, maar omdat we bestuurlijke verantwoordelijkheid willen nemen. Wij vinden namelijk dat het stadskantoor zo snel mogelijk en voor zo laag mogelijke kosten moet worden afgebouwd. Het project moet niet getraïneerd worden. In mijn ogen kost niets doen nu geld en dat kan dit project gewoon niet hebben. Met andere woorden: ik verzoek de wethouder om zo snel mogelijk door te gaan en waar mogelijk nog besparingsmogelijkheden te vinden.

De heer SNOEK: U hebt het over het nemen van bestuurlijke verantwoordelijkheid. In het rapport van de Rekenkamercommissie staat juist dat een kritischer houding van de raad jegens het budget in het verleden een positief effect had kunnen hebben op het projectmanagement en de projectorganisatie. Dat had voor betere budgetbeheersing kunnen zorgen. U zegt dat het getuigt van bestuurlijke verantwoordelijkheid om nu door te zetten. Onze fractie zegt: het getuigt van weinig bestuurlijke verantwoordelijkheid om nu zo gemakkelijk met het krediet in te stemmen.

De heer DE JONG: Wij verschillen daarover dus van mening. Wij vinden het wel bestuurlijk verantwoordelijk om hier nu mee in te stemmen. Ik heb het rapport van de commissie goed gelezen. Sterker nog: ik heb eraan meegewerkt. Mijn mening over dit krediet verandert daardoor niet, zeker ook niet gelezen de uitvoerige uitleg van wethouder Cassee over de achtergronden en oorzaken van deze extra kredietaanvraag.

De heer SNOEK: De VVD heeft een belangrijke rol gespeeld in het politiek maken van dit onderwerp door middel van een campagne. Vervolgens heeft de VVD het punt ook prominent aan de orde gesteld in de coalitieonderhandelingen. Daarna zijn twee opeenvolgende VVD-wethouders hiervoor verantwoordelijk geweest. Is er ooit een moment geweest waarop wethouder, lijsttrekker of raadslid Van Velzen de fractie over dit dossier geïnformeerd heeft?

De heer DE JONG: Dat is heel simpel. Ik ga niet in op wat intern wel of niet in onze fractie besproken is. Dat is natuurlijk het geheim van de VVD.

De heer FRITZ: Eerst ga ik iets zeggen over de procedure. Waar hebben we het vanavond over? Ook wij waren vorige week natuurlijk bij de presentatie van het RKC-rapport. Mijn fractie is behoorlijk van het rapport geschrokken. Er stonden harde conclusies in. Je hebt dan de neiging om daar vanavond meteen van over te lopen en het rapport in het debat te willen betrekken. Aan de andere kant wil je het rapport zorgvuldig behandelen en wil je dat het college er een reactie op kan geven, zodat er een goed debat over komt. Juist daarom steunen wij het voorstel van het presidium om er vanavond niet op in te gaan. Natuurlijk kun je de twee zaken niet helemaal los van elkaar zien. Ik vind het dan ook verstandig van de voorzitter dat hij zegt dat hij opmerkingen daarover niet zal afkappen. De PvdA zal straks een politiek oordeel geven over het rapport op het moment dat het volledige rapport in de raad behandeld wordt. Wij zullen daar vanavond dus nog geen politiek oordeel over geven, maar wel kan ik u zeggen dat het bij ons hard is aangekomen. Ik wil nog één andere opmerking over het rapport maken. Die gaat over de snelheid waarmee we het rapport kunnen behandelen. We zien vaak dat rapporten van de RKC lang op een reactie van het college moeten wachten, vaak te lang. Ik zou echt een dringend beroep op het college willen doen om er dit keer snel op te reageren. Dit zijn zaken die niet te lang moeten blijven

liggen. We moeten niet over anderhalve maand nog een keer over het rapport van de Rekenkamercommissie gaan praten. Ik hoor graag wanneer we het kunnen gaan behandelen. Dat over de procedure. Dan iets over de voorgeschiedenis. Het stadskantoor zou – zo is ons in het verleden door een aantal politieke partijen voorgespiegeld – aanzienlijk goedkoper kunnen dan het stadskantoor op het 023-terrein. Inmiddels weten wij wel beter. Het stadskantoor in het centrum is minstens even duur geworden als het 'ambtenarenpaleis' 023. Vanavond hebben we het over 2,4 miljoen euro, maar natuurlijk zijn ook in het verleden al andere kredieten verstrekt. Wij weten dat er, tenminste wat het meubilair betreft, nog hoge kosten aankomen. Wij waren voor een ander alternatief en het stemt ons droevig dat dit er niet van gekomen is. We moeten echter wel vanavond een oordeel over de kredietaanvraag vellen.

De heer REESKAMP: De heer Fritz verwees al naar de kredietaanvraag voor meubilair die nog komt, van naar ik meen 1,15 miljoen euro. U voegt daar 'ten minste' aan toe. Betekent dit dat de PvdA net als ik rekening houdt met een zesde aanvullende kredietaanvraag? En heeft u al een idee van de hoogte van dat bedrag?

De heer FRITZ: Ik houd daar geen rekening mee. Aan de andere kant heeft juist dit project ons geleerd dat je daar wel rekening mee moet houden. Ik zal er straks overigens ook nog iets over zeggen. Ik heb echter geen enkele informatie dat er nog een extra kredietaanvraag zal komen.

De heer REESKAMP: U houdt er geen rekening mee, maar u weet uit ervaring dat u dat eigenlijk wel moet doen?

De heer FRITZ: Ja. Dit project heeft geleerd dat je helaas met het ondenkbare rekening moet houden.

De heer VRUGT: In de nota staat meermalen, bijvoorbeeld op pagina 5, dat zich nog ontwikkelingen kunnen voordoen die niet te overzien zijn. Er staan meer van dat soort opmerkingen in, die aangeven dat dit nog niet het eind is. Eigenlijk staat gewoon in de nota dat er nog meer aankomt. Hoe staat u daar tegenover?

De heer FRITZ: Ik houd wel degelijk rekening met het feit dat er nog meer kan komen, maar ik hoop dat dat niet het geval is. Volgens mij is daar ook geen informatie over. Als dat anders is, hoor ik dat vanavond graag van het college. Ik denk echter dat je er wel rekening mee moet houden. Dat is realistisch.

De heer SNOEK: Nog even een korte opmerking over het krediet. Heeft de PvdA het krediet ook kritisch beoordeeld op mogelijkheden om het plan te versoberen of in overleg te treden met de ontwikkelaar, en dus niet over te gaan tot deze kredietverlening maar het college opdracht te geven het tekort binnen het project op te lossen?

De heer FRITZ: Daar kom ik nu aan toe. Een overschrijding van 2,4 miljoen euro is moeilijk uit te leggen, zeker in een tijd waarin ook mensen in de stad de broekriem moeten aanhalen of moeten bezuinigen. 2,4 miljoen euro overschrijding valt niet mee. Ik heb dat ook al in de commissie gezegd. De eerste neiging is om daar dan maar gewoon tegen te stemmen. Toch gaat mijn fractie dat niet doen en ik zal u uitleggen waarom. Wij denken dat, als we tegenstemmen, we precies dezelfde fout maken als we in de afgelopen jaren te vaak hebben gemaakt. We sluiten dan namelijk onze ogen voor overschrijdingen, voor risico's en voor het idee dat een plan gewoon duurder wordt. We stemmen dan om politieke redenen niet in en geven het college de opdracht om het project goedkoper te laten uitvoeren. Dat zou naar ons idee niet realistisch zijn. Ook wij hebben het krediet beoordeeld en gekeken of er vermijdbare kosten in zitten die gemakkelijk aan te passen zijn. Wij denken dat dat niet het geval is, tenzij we besluiten om het nieuwe werken niet in te voeren. En daar is mijn fractie geen voorstander van. Is dat een antwoord op de vraag van de heer Snoek?

De heer SNOEK: U hebt er kritisch naar gekeken. U zit in de commissie Ontwikkeling, dus ziet meerdere ontwikkelingen voorbijkomen. Als een derde partij met een overschrijding komt, zeggen wij als raad vaak: versobert u uw plan maar en kom maar met een nieuw

voorstel waarmee u als ontwikkelaar binnen de perken blijft. Ik zie die kritische houding naar derden toe niet in uw antwoord terug. Dat vind ik jammer.

De heer FRITZ: Ik denk dat dit juist de fout is die we in het verleden vaak gemaakt hebben bij dit dossier. Ik denk dat als je om politieke redenen zegt dat een project goedkoper kan, je je ogen sluit voor de feiten. Dat hebben we te veel gedaan. Het probleem is veroorzaakt doordat een aantal fracties in hun campagne heeft gezegd dat het kantoor veel goedkoper kon. Dat bleek niet waar te zijn. Als we nu opnieuw zeggen dat het veel goedkoper kan, maken we opnieuw precies dezelfde fout.

De heer REESKAMP: Welke politieke partijen waren dat, in uw opvatting?

De heer FRITZ: Dat weet u best. U was bij diezelfde campagne betrokken. Ik stel voor om die discussie verder bij de bespreking van het Rekenkamerrapport te voeren.

De heer REESKAMP: Ik memoreer het even, omdat ook de PvdA bij de kredietverstrekking in februari 2007 heeft gesteld, bij monde van de toenmalige voorzitter van de PvdA: "Wij gaan akkoord met de aankoop van beide panden en het verlenen van een bedrag van 72 miljoen euro, juist omdat het plan volledig financieel is doorgeakkerd." Als u zegt dat de raad de zaak te optimistisch heeft voorgesteld, vind ik het te kort door de bocht als u alleen maar wijst naar de partijen die die campagne in 2006 hebben gevoerd.

De heer FRITZ: Klopt. Ook wij hebben met de hele raad destijds ingestemd met het verlenen van het krediet. Dat gebeurde op basis van de informatie die toen bekend was. Ik was van plan daar over een paar weken iets over te zeggen, bij de behandeling van het Rekenkamerrapport. Wij zullen aangeven dat ook wij daar fouten in hebben gemaakt. De Rekenkamercommissie is kritisch over de rol van de gehele raad. Ook wij trekken ons dat aan, maar daar ga ik over een paar weken verder op in. Ik denk dat wij dat ons allemaal moeten aantrekken, in ieder geval de partijen die daar destijds bij betrokken zijn geweest.

De heer REESKAMP: Dat wilde ik een beetje horen, dank u.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik hoor de heer Fritz zeggen dat hij bedroefd is dat 023 destijds niet is doorgegaan. Ik hoor hem ook praten over realisme. Bent u het dan niet met mij eens dat we ook bij de ontwikkeling van 023 extra kredietaanvragen onder onze neus hadden gekregen en dat we daar ook mee hadden moeten instemmen?

De heer FRITZ: Dat ben ik met u eens. 023 was echter ons eigen terrein en we hadden daar niet met een externe ontwikkelaar te maken gehad. Volgens ons maakt dat verschil. Hoeveel dat had gescheeld, kan ik u natuurlijk niet vertellen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik heb hier een Elsevier over de duurdere paleisjes. Elk stadskantoor in Nederland kent overschrijdingen. Wij zijn daar helemaal niet uniek in. Dit geldt voor allerlei nieuwbouw, ook als die heel erg lelijk is. Wij behoren gewoon tot de middenmoot. Terschelling heeft voor 900 euro per bewoner een paleisje gebouwd. Wij zitten op ongeveer 540 euro.

De heer FRITZ: Ik heb nog het idealistische idee dat we het in Haarlem gewoon goed moeten willen doen.

De heer RUTTEN: De heer Fritz betreft de stelling dat het stadskantoor minstens even duur is als 023 zou zijn geworden. Later nuanceert u dat. Ik ben ook erg blij met uw antwoord op de vraag van de heer Reeskamp. Wat in 2007 over 023 op tafel lag, waren alleen maar ramingen. U vergelijkt nu dus de huidige financiële situatie met de raming die er slechts was voor 023. De conclusie dat dit stadskantoor minstens even duur is, kan ik daarom niet zo goed plaatsen.

De heer FRITZ: Ik bedoelde te zeggen dat het minstens even duur is als toen geraamd was. Het was niet mijn fractie die zei dat het veel goedkoper kon.

De heer RUTTEN: Dat ging natuurlijk niet alleen maar over de stichtingskosten, maar ook heel nadrukkelijk over de exploitatiekosten. Laten we dat niet uit het oog verliezen. Die liggen nog steeds lager dan bij 023.

De heer SNOEK: U hebt ook gezien dat die exploitatiekosten langzaam toelopen naar de eerder geraamde kosten, en dat de kapitaalsbelasting daar al overheen is. Twee

kredietaanvragen verder zijn dus ook de exploitatiekosten van de Zijlpoort/Raakspoort hoger dan het begrote bedrag voor 023.

De heer RUTTEN: Dan vergelijkt u nog steeds appels met peren, want wat in 2007 over 023 werd voorgelegd, was natuurlijk niet statisch.

De heer FRITZ: Ik constateer wel dat ook de Rekenkamercommissie zegt dat sprake is van een complex project. Ik denk dat het project 023 aanmerkelijk minder complex was geweest. Ik stel voor dat we het hier over een paar weken nog eens over hebben. Vlak na het aantreden van dit college heeft wethouder Heiliegers toegezegd dat er geen cent meer bij zou komen, behalve als zich plotseling verrassingen zouden voordoen. Daarbij noemde hij geloof ik archeologische vondsten. Het project zou dus niet duurder worden. Dat zei hij in antwoord op een motie van het CDA. Ik ben dus heel benieuwd hoe de wethouder hier nu op terugkijkt. Ik hoor heel graag zijn reactie. Mijn fractie vindt die uitspraak van toen achteraf onverstandig. Ook dat is een voorbeeld van je ogen sluiten voor de risico's van een project. Ik zou nu niet durven zeggen dat het project niet duurder meer wordt. Ik had het verstandig gevonden, zeg ik achteraf, als het college dat aan het begin van deze periode ook had gezegd. Als het had gezegd: wij gaan ons uiterste best doen, maar we zien risico's. We willen daar open over zijn en we willen onze hand er niet voor in het vuur steken dat het project niet duurder meer wordt. Ik hoor graag een reactie van de wethouder.

De heer SNOEK: Als u het hele dossier bestudeert inclusief het rapport van de Rekenkamercommissie, bent u dan van oordeel dat toen wethouder Heiliegers die toezegging deed hij bekend was met een groot deel van de overschrijdingen die vanavond in het krediet zitten?

De heer FRITZ: Met een groot deel daarvan was hij bekend of had hij bekend kunnen zijn. Overigens constateer ik ook dat, als we dat toen hadden geweten, dat voor het krediet niets had uitgemaakt. Wethouder Cassee was hier heel duidelijk over: voor een groot deel had dit bekend kunnen zijn.

De heer MULDER: Zoals ik al aangaf, willen wij het graag hebben over de toekenning van het krediet. Daarbij gaan onze gedachten natuurlijk vele kanten op. Ze gaan ook terug in de tijd, maar ook naar het recente verleden, waar het Rekenkamercommissierapport zich niet over uitspreekt. Daarin zien wij ons toch geconfronteerd met deze kostenoverschrijding. De vraag of wij dit krediet gaan goedkeuren, kunnen wij nu alvast met ja beantwoorden. Vragen over de achtergronden bij het krediet, of wanneer we bepaalde zaken hadden kunnen weten, kunnen we ook naar aanleiding van het rapport stellen. Die behandelen we dus in de raad van juni. Wel is wat ons betreft nu transparant aangegeven waar die 2,4 miljoen euro vandaan komt. Wat niet beantwoord wordt, is de vraag op welk moment dat bij het college bekend was. Dat gaat met name over het bestek van de Oostpoort. Ook is niet duidelijk of al bekend was dat dit natuurlijk een heel fout concept was. Ik zou wel willen weten of we ons dat ook hebben afgevraagd en of we dit hadden kunnen weten. De politieke consequenties van het hele proces en van de fouten die gemaakt zijn door allerlei partijen willen we graag in juni bespreken. Wat dat betreft, ben ik het helemaal eens met de heer Snoek: als je een politiek oordeel wilt vellen over het gehele proces, van het begin tot nu, ook in aanmerking genomen dat we nog steeds risico's lopen en dat er nog steeds risico's bijkomen, moet je dat proces integraal behandelen. Het is dus niet wenselijk om een deel daarvan aangaande dit krediet nu te bespreken. Dat is immers slechts een topje van de ijsberg. En hoe moet het nu verder met de politieke verantwoording vanuit de raad en met de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het college? Dat zijn zeer belangrijke vragen die wij zwaar zullen wegen en we komen daar dan ook graag uitgebreid op terug. Met dit krediet gaan we knarsetandend akkoord. We kunnen niet meer terug. Het niet toekennen betekent een gigantisch kapitaalverlies. We zullen dus wel moeten. Dat maakt des te meer dat we hier zeer kritisch op zullen terugkomen.

De heer SNOEK: Aan de heer Mulder heb ik dezelfde vraag als aan de heer Fritz. U gaat knarsetandend akkoord met deze kredietaanvraag. Met uw argumentatie zult u dus ook akkoord gaan met toekomstige kredietaanvragen. Heeft de fractie van GroenLinks kritisch

gekeken naar de aard van de kredietaanvraag en naar mogelijkheden om het tekort binnen het plan op te lossen door te versoberen, dan wel hierover te overleggen met de ontwikkelaar?

De heer MULDER: Wij gaan niet in overleg met de ontwikkelaar. Dat is een taak van het college.

De heer SNOEK: Dat begrijp ik.

De heer MULDER: Ik lees in het stuk dat al met alle macht geprobeerd is om de kosten te verlagen. Ik denk ook niet dat wij dit als raad moeten gaan proberen. We kunnen wel aan het college vragen of er helemaal geen lucht meer in het programma zit, en zo ja waar deze lucht dan zit. We kunnen dan alsnog besluiten het wat goedkoper te maken. Ik heb er echter alle vertrouwen in en ik vind het eigenlijk ook niet zo relevant. Het is al erg genoeg dat de kosten zo hoog zijn. Politiek vind ik die versobering een minder relevante vraag.

Mevrouw VAN ZETTEN: Laat ik beginnen te zeggen dat D66 altijd voor de vestiging van het stadskantoor in de binnenstad was. Er is gekozen voor het postkantoor. Wij zijn er nog steeds blij om dat we een herbestemming hebben gevonden op deze locatie en dat we in een mooi gebouw komen te zitten, en niet in zo'n ongelooflijk lelijk paleis zoals in de rest van het land. Het is een A-locatie, en dat kost inderdaad geld. Wij vinden dat door de ambtenaren echt een huzarenstukje is geleverd om dit tot op deze hoogte zo goed voor elkaar te krijgen. We zijn toch langs de rand van de afgrond gegaan en zijn uiteindelijk toch heel goed terechtgekomen. Er zijn inderdaad overschrijdingen, maar ik ben realistisch en denk dat dit bij 023 ook het geval zou zijn geweest. Hadden we het kunnen weten? Vorig jaar hebben we met het dossier rond de klokkenluider een hele stapel stukken van het college gekregen. Als je die goed gelezen had, kon je een aantal zaken heus wel weten. Uit de stukken werd immers duidelijk dat voor bepaalde zaken, zoals meubilair of ICT, geen middelen waren gereserveerd. Ook hadden we een groot probleem met KPN, dat in het gebouw bleef zitten. Wij konden ze er niet uit krijgen. Nu kunnen we constateren dat dit gelukt is en ik vind dat echt een compliment waard. De ruimte die overblijft, kan misschien nog eens verhuurd worden aan andere partijen en daarmee kunnen we dan nog wat geld vangen. We gingen uit van 72 miljoen euro in 2007. Dat was natuurlijk exclusief btw, maar daar heb ik niet zo veel verstand van. Nu staat ongeveer 81 miljoen euro op de teller. Bij de begroting van 2009 heeft de heer Van Velzen als wethouder Financiën al gezegd dat we op ongeveer 78 miljoen euro zaten. Dat is drie miljoen euro minder dan vandaag. Toen waren daar helemaal geen kritische vragen over. We kunnen ons nu dus allemaal heel erg druk maken, maar we hebben er allemaal wel bij gezeten. Ik mag het bijna niet zeggen, maar ik constateer dus dat die overschrijding eigenlijk best meevalt. Ik refereerde al aan die andere paleizen in het land. Wij behoren tot de middenmoot. In Almelo is het stadskantoor ontzettend duur geworden, maar wie wil er in Almelo wonen? Mijn huis in Haarlem is ook veel duurder dan een huis in Almelo. Wij gaan dus akkoord met dit krediet. Natuurlijk zitten er nog wat gaten in. We kunnen in 2013 nog een kredietaanvraag voor meubilair verwachten. In 2008 wist ik al dat er geen kosten voor meubilair waren gereserveerd.

De heer SNOEK: U bent ons alweer fluitend aan het voorbereiden op de volgende kredietaanvraag van 'onze jongens'.

Mevrouw Van ZETTEN: Dat is gewoon realistisch.

De heer SNOEK: U vindt dat 2,4 miljoen euro wel meevalt. Dat debat hebben we al met elkaar gevoerd. Dat ga ik nu niet overdoen. Ik vind de optimistische toon waarmee u deze kredietaanvraag behandelt bevreemdend. Dit mag u echter zelf aan de kiezer uitleggen. Ik wil u toch verleiden tot één kritische noot. Een van 'uw jongens' heeft ons in het verleden beloofd dat er niet nog een kredietaanvraag zou komen. Kunt u daar nog iets over zeggen?

Mevrouw VAN ZETTEN: Dat was misschien een beetje dom. Als je de stukken in april 2011 had bestudeerd, dan had je zelf ook wel kunnen uitvogelen dat het hier niet bij zou blijven.

De heer SNOEK: Wat zou hem dan bewogen hebben om die toezegging te doen?

Mevrouw VAN ZETTEN: Die vraag ga ik niet beantwoorden. Natuurlijk is 2,4 miljoen euro heel veel geld, maar ik constateer dat wij voor het neerzetten van bloembakken om de Amsterdamsevaart smaller te maken 55.000 euro uitgeven. Dat vind ik ook heel veel. Als je het maar in een bepaald perspectief kunt plaatsen, wordt alles relatief. De heer VRUGT: Het is duidelijk dat u die kredietaanvraag wenst te bagatelliseren. Het is ongeveer het bedrag dat we vorig jaar bij alle instellingen hebben wegbezuinigd. Kennelijk is het niet zo'n groot probleem dat we dat nu aan onze eigen huisvesting moeten uitgeven. U zegt net dat u de uitspraak van de wethouder een beetje dom vond. Ik zal niet zeggen dat ik dat nu ook van u vindt, maar ik kan u niet meer volgen. U zegt nu dat we er met z'n allen bij hebben gezeten. In de krant laat u echter optekenen dat we met z'n allen hebben zitten slapen. Wat is het nou?

Mevrouw VAN ZETTEN: U was er in 2009 ook bij, toen bekend was dat het 78 miljoen euro zou kosten. Toen heb ik u toch ook niet gehoord? En nu doet u of ik 2,4 miljoen euro een heel klein bedrag vindt.

De heer VRUGT: Dat zegt u net zelf. U begint nu al binnen enkele minuten iets anders te zeggen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Je moet ook kijken waaraan die 2,4 miljoen euro besteed wordt. Ik zei al dat we langs de rand van de afgrond zijn gegaan. Er zijn natuurlijk allerlei risico's geweest binnen het project, zoals de warmte-/koudeopslag in de Zijlstraat. Daarbij bleek dat het nodig was om tot 200 m diep te boren. Dat gaf natuurlijk veel problemen. Het leidde echter tot een overschrijding van maar 150.000 euro.

De heer VRUGT: U bagatelliseert ook de demarcatielijst waar de heer Snoek het al over had. Het college wist al lang van die demarcatielijst, maar heeft ons daarvan nooit op de hoogte gesteld. Sterker nog: ons is altijd gezegd dat dit het was, behoudens echt totaal onvoorziene zaken. En ik heb het dan niet over de warmte-/koudeopslag.

Mevrouw VAN ZETTEN: Mijnheer Vrugt, u bent altijd het slimste jongetje van de klas. U had die eerdere stukken goed kunnen lezen, onder andere over de vergelijking met het kantoor aan de Amsterdamsevaart. Met de kennis van nu kun je dat beter begrijpen, maar je kunt niet zeggen dat je het niet had kunnen weten.

De heer SNOEK: Dat stuk ging over het kwaliteitsniveau. Dat had geen betrekking op het bestek dat gebruikt werd.

Mevrouw ZETTEN: Het ging ook over de inrichting. Je kunt natuurlijk zelf ook wel bedenken dat de inrichting van een nieuw pand iets anders is dan het geschikt maken van een oud kantoorgebouw voor een modern kantoor.

De heer SNOEK: De notitie waarnaar u verwijst, noemde dat het kwaliteitsniveau van het kantoor vergelijkbaar moest zijn.

De VOORZITTER: We gaan nu een beetje te veel de techniek in en ook te veel in op het rapport van Rekenkamercommissie. Daar komen we op terug.

De heer REESKAMP: Ik heb hier een brief van wethouder Van Velzen uit augustus 2008 voor mijn neus. Daarin staat dat vaststaat dat het gehele nieuwbouwplan binnen de huisvestingsbegroting wordt gerealiseerd. Je moet het college er dan op kunnen vertrouwen, dat als zo'n toezegging op basis van een tussenmeting wordt gedaan, je daar van op aan kunt.

Mevrouw ZETTEN: Ik hoor wat u zegt, maar kijkt u dan ook even naar 2009.

De VOORZITTER: Het ligt op mijn lippen om te zeggen dat de raad na die brief nog het bestek heeft veranderd. Daar komen we allemaal nog over te spreken.

De heer REESKAMP: Dat is in ieder geval niet zo, maar daar komen we inderdaad nog over te spreken.

De heer SNOEK: Onder protest betrek ik mij bij de behandeling. De vraag is dan waar we de grens trekken. Wat mij betreft, trekken we die bij het nieuwe college. Ik ga het dus niet hebben over eerdere colleges. Dat komt bij de behandeling van het Rekenkamerrapport. Er trad een nieuw college aan, dat dit dossier overnam. En wat gebeurde er vervolgens?

Daarvoor richt ik me tot de heer Heiligers. Op 24 juni 2010 hebben we gesproken over het

aanvullende budget voor het stadskantoor. Een nieuw college kijkt dan kritisch naar zo'n dossier en probeert eventuele lijken uit de kast te halen. Daarom vroeg het toen om extra budget. Wethouder Heiligers kwam bij de bespreking van de kadernota met een voorstel tot verruiming van het budget. We hebben toen al gezegd dat het een college niet siert om het eigen huis in tijden van bezuinigingen duurder te maken. We zouden juist soberheid moeten betrachten. Het is niet aan de stad uit te leggen dat, als overal bezuinigd moet worden, het eigen huis juist duurder en duurder wordt. Daarom hebben we op 24 juni 2010 een motie ingediend, waarin we u vroegen om het huidige budget voor de nieuwe concernhuisvesting, inclusief de in de kadernota van 2010 opgenomen extra investeringen, taakstellend te laten zijn en hiervoor in het vervolg geen nieuwe gerelateerde kosten op te voeren. Als u zou instemmen met de motie, zouden wij instemmen met het krediet. Wij willen ons immers ook verantwoordelijk tonen en ook wij willen dat het nieuwe stadskantoor er komt. We willen niet per definitie nee roepen. Toen het nieuwe college het dossier opschoonde en concludeerde dat er extra budget nodig was, hebben we daarmee ingestemd. U hebt toen inderdaad gezegd dat er, behoudens calamiteiten, geen nieuwe kredietaanvragen zouden komen. Daarom stemden wij in. Vandaag bespreken we alweer een nieuwe kredietaanvraag. We hebben slechts twee eenvoudige vragen aan u. Waarom heeft u op 24 juni 2010 toegezegd dat er geen nieuwe kredieten zouden volgen, als u op dat moment wel bekend was met de zogenaamde demarcatielijst uit de ontwikkelingsovereenkomst? Uit de lijst was duidelijk dat er nog kosten aan zaten te komen. En waarom heeft u niet uit eigen beweging dit dossier met alle risico's aan de raad voorgelegd? De huidige kredietaanvraag laat zien wat de problematiek was en wat er nog aan zit te komen. We hebben de ontwikkel- en de koopovereenkomsten kunnen inzien. Waarom heeft u er niet voor gekozen, toen u dit dossier overnam, om deze met de raad te delen? Toen u, onder druk van een klokkenluider, een vertrouwelijk dossier aan de raad voorlegde, heeft u ervoor gekozen om de ontwikkelovereenkomst en de koopovereenkomst aan de raad te overleggen. De Rekenkamercommissie zei van de koopovereenkomst dat dit het cruciale document was. Toch heeft u ervoor gekozen de demarcatielijst niet bij de stukken te doen. Waarom heeft u daar toen voor gekozen?

De heer SCHOUTEN: Wat de SP betreft, is de maat meer dan vol en gaat er geen cent extra krediet meer naar dit project. Ik weet dat er diverse fracties zijn die staan te popelen om ons eraan te herinneren dat de SP in de vorige coalitie zat en dus medeverantwoordelijk is. Zij kunnen blijven zitten, want dit weten wij zelf ook wel. We zullen ons niet verschuilen achter voortschrijdend inzicht of iets dergelijks, hoewel daar natuurlijk wel enigszins sprake van is. Ik wil ook de niet-coalitiepartijen eraan herinneren dat niet alleen wij, maar ook zij dit project erg graag wilden. Dit project zou in de binnenstad gerealiseerd worden en zou goedkoper worden dan 023. De raad wilde een stadskantoor en het college moest het uitvoeren. De raad had een controlerende taak en die hebben wij allemaal slecht uitgevoerd. Het is een feit dat wij niet over alle of de juiste informatie beschikten. Dat kwam omdat het toenmalige en het huidige college ons op zijn zachtst gezegd gebrekkig hebben meegenomen in dit traject. Eigenlijk had de vorige raad het volledige vertrouwen in de verantwoordelijke wethouder. We hebben hem op zijn woord geloofd en zijn er nog steeds van overtuigd dat hij het beste met de stad voorhad. Pas als de Raakspoort helemaal klaar is en de eindafrekening opgemaakt is, zullen we weten of hij gelijk krijgt. Wij missen zijn charisma heden ten dage nog regelmatig. Wat veel ernstiger is, is dat het huidige college op dezelfde manier is voortgegaan. Het heeft onvoldoende en onjuiste informatie verstrekt. Het huidige college heeft twee jaar de tijd gehad om de lijken uit de kast te halen. De raad heeft regelmatig om openheid van zaken gevraagd, maar zelfs de klokkenluider heeft het college kennelijk niet wakker geschud. Zelfs nadat er bij de laatste kredietaanvraag overduidelijk gevraagd is of dit nu echt de laatste aanvraag zou zijn, kregen wij het antwoord dat dit het was en dat er niet meer zou komen. Nu vraagt u toch weer om een krediet van 2,4 miljoen euro. Dat is ongehoord. Wat is het woord van de wethouder waard als niet lang daarna de zombies uit hun graven komen om ons de stuipen op het lijf te jagen? We zijn zwaar

teleurgesteld. Hoe kunnen we nu een afgewogen beslissing nemen als we niet over de juiste informatie beschikken? Wat de SP betreft, komt er dus geen cent extra krediet.

De heer FRITZ: Ik heb de indruk dat u voor het vorige college een heel andere maatstaf gebruikt dan voor het huidige. Klopt dat? En hoe komt dat?

De heer SCHOUTEN: Ten eerste kan ik het vorige college hier niet meer op aanspreken. Daarnaast denk ik dat ik dezelfde maatstaf hanteer voor beide colleges.

De heer FRITZ: Dan heb ik uw bijdrage totaal niet begrepen.

De heer SCHOUTEN: Dat is dan jammer.

De heer De JONG: U zegt dat u geen cent extra krediet verstrekt. Betekent dat 'nu niet en nooit niet'? En dat wat u betreft gewoon de stekker eruit gaat?

De heer SCHOUTEN: Ik heb geleerd om nooit nooit te zeggen. Er moeten echter wel heel sterke argumenten komen, willen wij hier nog maar één cent bij doen.

De heer VRUGT: Ik denk dat de heer De Jong dit alleen maar vraagt omdat hij dondersgoed weet dat er nog meer komt dan alleen deze aanvraag.

De heer MULDER: Ik kan me nog goed de discussie over de generieke bezuinigingen herinneren, waarbij uw partij ook zei dat er geen cent meer bezuinigd mocht worden. Daar bent u gelukkig wel een beetje op teruggekomen. Wat moet er dan gebeuren met die half gesloopte Zijlpoort als we er geen cent meer aan besteden?

De heer SCHOUTEN: Ik denk niet dat wij met een oplossing moeten komen. Ik denk dat het college met een oplossing moet komen. Het heeft een heel ambtenarenapparaat achter zich.

De heer MULDER: Nee, zo zit het niet. Het college komt met een oplossing door ons een extra krediet te vragen. Daar zijn wij voor. En u wijst deze aanvraag af. Hoe gaat u de huisvesting dan verder regelen?

De heer SCHOUTEN: Ik denk dat het college moet zoeken naar bezuinigingsmaatregelen, zoals heel Haarlem naar bezuinigingsmaatregelen moet zoeken.

De heer MULDER: U bent een partij die juist helemaal geen bezuinigingsmaatregelen meer accepteert.

De heer SCHOUTEN: Nu vergelijkt u appels met peren.

De heer MULDER: Bezuinigingen zijn bezuinigingen. Ik weet genoeg. Dank u wel.

De heer REESKAMP: In de krant las ik dat de fractievoorzitter van de SP eigenlijk wel blij was met het feit dat het stadskantoor toch in de binnenstad zou komen. Hij constateerde dat de gemeente anders met een onafgebouwd staketsel opgescheept zou hebben gezeten. U veroorzaakt de facto, door geen akkoord te geven voor het extra krediet, dat we inderdaad met een onafgebouwd staketsel komen te zitten. Hoe valt dat met elkaar te rijmen?

De heer SCHOUTEN: Ik denk dat de fractievoorzitter beter zijn eigen woorden kan verdedigen.

De heer HILTEMANN: Ik kan mij overigens niet herinneren dat ik me zo heb uitgelaten in de krant. Met deze onderbouwing gaan we absoluut niet akkoord met dit raadsvoorstel. Wij dagen het college uit om ons nog eens heel goed duidelijk te maken wat echt noodzakelijk is en waarop verder bezuinigd kan worden. We zullen kijken wat er dan overblijft. Tegen een krediet van 2,4 miljoen euro zeggen wij categorisch nee. Toon eerst maar eens duidelijk aan wat echt nodig is. Moet er inderdaad een heel grote wenteltrap komen, of gaan we morgen naar de Gamma? Die heeft mogen 25% korting, zodat we daar misschien een paar trappen kunnen kopen.

De heer SCHRAMA: Ik wil de opmerkingen van het CDA en de SP ondersteunen over het niet goedkeuren van het krediet. Ik zal dat duidelijk toelichten. Ik vind de discussies verbazingwekkend. Enerzijds kan ik begrijpen dat de VVD het voorstel volledig steunt. Ik kan ook begrijpen dat GroenLinks en de PvdA tandenknarsend ja zeggen. Hoewel; ze zouden met hetzelfde tandenknarsen ook nee kunnen zeggen. Pas bij de bespreking van het rapport gaan we kijken wat de basis is waarop het bedrag van 2,4 miljoen euro gebaseerd is. Er zijn heel veel zaken onduidelijk. Pas als die duidelijk zijn, weet je wat er allemaal voor het gevraagde bedrag gebeurt en wat er nog bij moet komen. Nu geef je gewoon geld weg

zonder dat je exact weet waar dat goed voor is. Ik vraag me af of de fracties niet tandenknarsend nee zouden moeten zeggen.

De heer FRITZ: Welke informatie ontbreekt dan wat u betreft nog om te kunnen beoordelen of u een krediet moet geven?

De heer SCHRAMA: HaarlemPlus is niet overtuigd van het feit dat alles zo sober mogelijk is gegaan. Als je bij een verbouwing iets te kort komt, kijk je eerst of het anders of goedkoper kan. Daarna kies je pas voor de duurdere variant. Maar als je geen geld hebt, kan het gewoon niet duurder. Wij besluiten nu wel tot extra uitgaven over de ruggen van de burgers. Zo simpel is het. Je kunt erg gemakkelijk zeggen: ach een paar miljoen, wat maakt het uit. Ik vind dat geen goed rentmeesterschap. Het geld dat wij uitgeven is niet van ons, maar van de burgers. Dat is het cruciale punt en dat beseffen te weinig mensen. We gaan geld weggeven dat iedereen moet ophoesten. Vervolgens kiezen we voor lastenverhoging voor de burgers. Mensen moeten dan weer meer betalen, en vervolgens gaan we weer een paar miljoen omhoog. Dat is iets wat ik vreemd vind, en dat is zacht uitgedrukt. D66 doet het punt een beetje lacherig af. Mevrouw Van Zetten heeft gezegd: "Je kunt nu eenmaal niet voor een appel en een ei een stadskantoor realiseren." Het lijkt wel of mevrouw Van Zetten het spoor helemaal bijster is. Er zijn genoeg mensen die 78 miljoen euro geen appel en een ei vinden. Als je dat wel vindt, moet je maar aan de burgers uitleggen hoe dat zo komt. Ze zullen je dan wel met een paar vragen bekogelen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik heb echt niet gezegd dat ik dat een appel en een ei vindt, meneer Schrama.

De heer SCHRAMA: Dan leest u een andere krant dan ik.

Mevrouw VAN ZETTEN: Neemt u dat maar terug. Iedereen weet dat 80 miljoen euro geen appel en een ei is. Mijn betoog was dat dit alles te voorzien was en dat we het hadden kunnen weten. In 2007 zaten we al op 78 miljoen euro. 3 miljoen euro meer is dan niet echt verbazingwekkend.

De heer SCHRAMA: U hebt het dan niet een appel en een ei genoemd, maar de kern van uw betoog was wel 'wat maakt het allemaal uit' en 'het zijn kleine verhogingen'. Maar dat terzijde.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik heb ook niet gezegd 'wat maakt het allemaal uit'. Natuurlijk maakt het wat uit. Wat denkt u nu?

De heer SCHRAMA: Ik luister alleen naar wat u zegt. En u zegt steeds iets anders. Dat is verbazingwekkend. Ik ben blij dat u in het debat terugkomt op eerdere uitspraken.

HaarlemPlus is dus niet voor een extra krediet, maar voor versoering. Aan de burgers is dit niet uit te leggen. Als we moeten bezuinigen, moeten niet alleen de burgers bezuinigen, maar ook wij. U vraagt: hoe dan? HaarlemPlus heeft een paar jaar geleden een document gestuurd met een aantal mogelijke bezuinigingsvoorstellen. Een aantal daarvan was ook hierop van toepassing. In dat document kunt u zien hoe wij dit verder denken in te vullen. Wij vinden het bedrag van 78 miljoen euro genoeg. Ik wil de wethouder symbolisch nog even een appel en een ei overhandigen.

Mevrouw De LEEUW: Toen ik deze kredietaanvragen las, was mijn eerste reactie: geen cent meer. Het is genoeg. Maar als je verder kijkt, het rapport van de

Rekenkamercommissie leest en ziet wat er verder nog allemaal gebeuren moet, vind ik wel dat je reëel moet blijven. Ik ga niet akkoord met het hele bedrag dat gevraagd wordt. Er moet wel degelijk bezuinigd worden. Zo'n wenteltrap hoeft niet; er mag ook een eenvoudigere trap komen. Er kan best versoerd worden. Laat de wethouder komen met een reëel bedrag. Ook wij moeten bezuinigen, net zo goed als iedereen. Probeer de kosten dus te verminderen en niet het hele bedrag uit te geven. Het is nu wel mooi geweest.

De heer VRUGT: Er is al heel veel gezegd. Ik sluit me vanuit de ActiePartij volledig aan bij wat het CDA, de SP en HaarlemPlus al hebben gezegd. Ik kan dit als raadslid of volksvertegenwoordiger niet in de stad uitleggen. We zijn aan het snoeien en veel mensen hebben het echt krap, en ondertussen plussen wij gewoon 2,5 miljoen euro bij voor de ambtenarenhuisvesting. Dat is op zich al heel erg. Waarschijnlijk wordt het besteed aan heel

veel zaken op de demarcatielijst die al lang bekend waren. Dat is op zich al heel wrang. Het zijn echter ook dingen die al lang in het plan hadden moeten zitten. Ik denk dan aan de trap en de entree. Hoe kan het dat je daar in dit stadium nog mee komt? Ik heb in de commissievergadering al gevraagd welke zaken er nog meer vergeten zijn. Zijn we ook vergeten dat er vloeren en muren in moeten, of van die transparante ramen om naar al die brave burgers buiten te kunnen zwaaien? Dit verhaal is gewoon echt niet uit te leggen. Het is te veel geld en ik kan me helemaal vinden in wat de SP zei: ga maar naar de Gamma of de Karwei. Het kan echt een tandje minder dan hoe de Raakspoort is ingericht.

De heer MULDER: Ik begrijp heel goed dat u hier schande van spreekt. Wij begrijpen het ook niet en wij vinden het ook heel erg. U zegt dan echter dat u geen cent extra wil uitgeven omdat de burger dit niet wil. Mijn vraag aan u is of dit dan zomaar, half gesloopt, moet voortbestaan.

De heer VRUGT: U schetst hier een rare karikatuur. Het is niet zo dat de puinhoop die er nu ligt er zo bij zou blijven liggen als we nu niet akkoord gaan met die 2,5 miljoen euro. Dat bedrag moeten we gauw zoeken in de verdere invulling, die versoberd moet worden.

De heer MULDER: Geeft u dan maar aan hoe dat moet.

De heer VRUGT: Dat heb ik net gedaan. De Raakspoort is met designmateriaal ingericht. Het kon niet op. Tenminste, dat is mijn oordeel. Misschien ben ik de enige die daar zo over denkt. Dat zou kunnen.

De heer MULDER: De reactie van de heer Vrugt is eigenlijk hetzelfde als die van de heer Schrama. U spreekt hier schande van, maar u neemt geen bestuurlijke verantwoordelijkheid en laat het allemaal maar een beetje zitten. Voor de bühne is dat allemaal heel mooi.

De heer VRUGT: U bent een beetje doof, mijnheer Mulder. Ik leg toch heel duidelijk uit waar ik voor kies?

De heer MULDER: Nee, want u biedt geen alternatief. U zegt: we willen het niet. U biedt echter geen oplossing voor hoe het dan wel moet.

De heer VRUGT: Ik ga het nog één keer zeggen. Als je de inrichting en de aankleding versobert, wordt het project minder duur. Je hebt dat geld dat nu gevraagd wordt dan niet nodig. Dat is heel simpel.

De heer MULDER: Dat levert dan 100.000 euro op. En dan?

De heer VRUGT: Nee, hoor. Ik snap het wel: u bent misschien gewoon nog niet wezen kijken bij de Raakspoort, en naar wat daar allemaal voor designmateriaal is gebruikt. Misschien kunnen we de meubels uit de oude gebouwen nog een paar jaar recyclen.

De heer MULDER: Die meubels hebben we nu zelf op onze fractiekamers staan, mijnheer Vrugt.

De heer VRUGT: Er staat ook nog heel veel materiaal op onder andere de Westergracht. U doet net of u mij niet wilt begrijpen. Dat is jammer.

De heer REESKAMP: Destijds ging ook de heer Krop van de toenmalige Actielijst akkoord met het raadskrediet van 72 miljoen euro voor het stadskantoor. Ik ben het wel een beetje met de heer Mulder van GroenLinks eens dat u wordt aangesproken op een verantwoordelijkheid om hier iets mee te doen.

De heer VRUGT: Daar ben ik druk mee bezig. Daarom sta ik hier nu. Maar het klopt: wij zijn net als alle anderen akkoord gegaan met die 72 miljoen euro. Dat was toen natuurlijk al een hoop geld. De kern is dat wij geen knip voor de neus waard zouden zijn als wij accepteren dat een paar jaar geleden wordt toegezegd dat het zou blijven bij het bedrag van 78 miljoen euro, terwijl dat nu niet zo blijkt te zijn. Volgens mij bent u dat helemaal met mij eens.

De heer MULDER: Maar die vraag komt nog, mijnheer Vrugt. Het gaat nu over het verlenen van het krediet.

De heer VRUGT: En dat heeft alles met elkander te maken.

De heer MULDER: Het antwoord op de vraag of we dit pikken, komt nog.

De heer VRUGT: Ik mag daar als fractie best een beetje op vooruitlopen hoor, mijnheer Mulder.

De heer SNOEK: Ik wil de heer Vrugt toch even bijvallen, zeker naar aanleiding van de interruptie van de heer Reeskamp. Wij zaten er met zijn allen bij toen het college 78 miljoen euro noemde, maar we zijn er ook met zijn allen achtergekomen dat we misleid zijn toen die 72 miljoen euro op tafel werd gelegd. U citeerde zojuist nog een mooie brief waarin de wethouder zei: "Vertrouwt u ons maar." Elkaar nu de maat gaan nemen omdat we met dat bedrag hebben ingestemd – dat lijkt me niet gepast. Vervolgens is de vraag: hoe gaan we hiermee verder? Ik snap dat er bij een nieuwe kredietaanvraag nu een aantal partijen is dat niet zomaar instemt. Zij vragen of er mogelijkheden zijn voor versobering en willen nader naar die kredietaanvraag kijken. Dat is wat het rapport van de Rekenkamercommissie van ons vraagt. U wilt dat rapport apart bespreken, maar het rapport zegt dat als de raad kritischer was geweest toen een krediet van 72 miljoen euro werd gevraagd en het projectmanagement beter was geweest, het project anders was gelopen en we nu niet met dit gedonder hadden gezeten. Nu ligt er een nieuwe kredietaanvraag en zegt u: we hebben geen keus en we kunnen alleen maar vooruit. Dat betekent dat u het rapport niet goed gelezen heeft. Dat gesprek gaan we met elkaar nog voeren.

De heer RUTTEN: Begrijp ik goed dat de heer Snoek zegt dat de CDA-fractie bij de kredietaanvraag in januari 2009 dacht dat het bedrag van 72 miljoen euro hard was?

De heer SNOEK: In tegenstelling tot andere fracties heeft de CDA-fractie ook toen vragen gesteld. En ik heb het nog nagelezen: er is de raad toen een kredietaanvraag voorgelegd van 72 miljoen euro. Daarvoor zou het pand turnkey worden opgeleverd. De risico's zouden daarmee verlegd worden van de gemeente naar de ontwikkelaar. Dat was het mooie van die constructie.

De heer RUTTEN: Ik vraag u of u in februari 2007 niet wist dat er tegenvallers zouden kunnen komen.

De heer SNOEK: Voor ieder project wordt 10% onvoorzien opgenomen. Ik weet niet wat de heer Visser toen al wist.

De heer RUTTEN: "Het CDA herinnert zich dat 72 miljoen euro exclusief btw geen hard plafond is. Er kunnen tegenvallers komen." Ik citeer de bijdrage van uw fractie op 8 februari 2007. U moet het nu niet doen voorkomen alsof u op dat moment dacht dat die 72 miljoen euro het maximum was.

De heer SNOEK: Ik heb net gezegd dat er altijd een post onvoorzien van 10% kan zijn. We zijn nu echter 10% boven het budget gekomen.

De heer RUTTEN: U deed het voorkomen alsof u dacht dat het bedrag van toen hard was, maar dat heeft u bij dezen weggenomen. U wist dus dat er geen plafond was

De heer SNOEK: Wij wisten dat er een plafond was toen de heer Heiligers op onze vraag of er nog meer kredieten zouden komen zei dat dat niet zo was. Vanaf dat moment hebben wij gedacht: dat was dus het plafond.

De heer RUTTEN: Dan verwarde u mij zojuist even doordat u terugverwees naar het bedrag van 72 miljoen euro.

De heer REESKAMP: 'Knarsetandend', dat drukt wel uit hoe ik hier een beetje sta. Nee, laat ik anders beginnen. Allereerst dank aan de ambtenaren, de griffie en de RKC. Er is in de afgelopen dagen veel werk verzet om allerlei informatie boven water te krijgen, te digitaliseren en per e-mail aan een arme eenmansfractie te communiceren. Daarvoor mijn grote dank. Dit is de derde kredietaanvraag, en het zal zeker niet de laatste zijn. Wij zijn akkoord gegaan met een bedrag van 72 miljoen euro in februari 2007. Al vrij snel kwam er 1,9 miljoen euro bij in verband met de duurzaamheid van het gebouw. Dat is een uitstekende doelstelling. In februari 2011 kwam er nog eens 4,5 miljoen euro bij, en nu 2,4 miljoen euro. We krijgen nog een aanvraag voor 2,25 miljoen euro. En er zal nog wel wat bijkomen. Zo liggen die getallen. Dat is niet aan de stad uit te leggen, maar we gaan toch een poging doen. Ik vind dat de hele raad daar een poging toe kan doen – in ieder geval die partijen die vandaag ook met het krediet akkoord gaan. Ik wil voor mijzelf zeggen dat ik daartoe bereid ben. Ik zal ook akkoord gaan met dit aanvullende krediet. We zijn eraan begonnen – ook ik ben er in een vorige hoedanigheid aan begonnen – en we gaan het

afmaken. Het college moet mij echter helpen om dit te kunnen uitleggen. In de nota van het college stoort mij het woordje 'inmiddels'. De voorzitter liet zich net ontvallen dat de raad akkoord is gegaan met wijzigingen in het bestek. De kwintessens is volgens mij nu juist dat de raad daarmee nooit akkoord is gegaan, behalve dan in de loop van 2011, toen het allemaal al was gebeurd. Voorgaande sprekers hebben al gememoreerd dat in juli 2007, bij het doorakkeren van de ontwikkelingsovereenkomst met Fortress, duidelijk werd dat er grote verschillen zaten tussen het uitgangspunt van de raad en de wensen van de organisatie. De raad was voor een simpel kantoorgebouw en de organisatie had bij nader inzien heel andere eisen. Daaruit kwam een demarcatielijst tevoorschijn. In die demarcatielijst staat al een groot aantal zaken waarvan de wethouder weet dat deze voor rekening van de gemeente zijn. Een goed beschouwer – niet de raad, want die stond overall buiten – had in juli 2007 kunnen weten dat het college zou afwijken van de uitgangspunten zoals vastgelegd bij het raadskrediet uit februari van datzelfde jaar. En bij zo'n groot project zijn echt vijf à tien mensen betrokken. Dat gaan we over twee of drie weken nog eens bespreken. Waarom ga ik toch akkoord met dit zoveelste krediet, dat bovendien nog niet eens het laatste zal zijn? Omdat een deel van dit krediet zijn oorsprong vindt in het feit dat we de risico's voor de stad gegeven alle omstandigheden, gegeven de markt en de samenwerking met een bijna failliete ontwikkelaar, hebben beperkt. Voor mij is dat een belangrijke reden om te zeggen dat er licht is aan het eind van deze tunnel. We moeten er doorheen; we kunnen niet voor- of achteruit. Dat is nu eenmaal zo bij bouwprojecten. Laten we er dus het beste van maken. Waar zitten besparingsmogelijkheden? Dat is belangrijk, omdat het onderdeel uitmaakt van de uitleg aan de stad. Mijns inziens is dat niet in het bouwkundige of het contractuele deel. Daarvoor is de situatie gewoon te complex. Mijns inziens valt er echter op het gebied van de exploitatie best nog wat bij te sturen. Ik wil de wethouder vragen daarop te regeren. Door het slim plaatsnemen van allerlei installaties kan extra vloeroppervlak beschikbaar komen. Dat is prachtig. Mijn vraag aan de wethouder zou zijn of hij wil kijken of binnen het plan een aantal extra vierkante meters losgeweekt kan worden. Eventueel kunnen deze in een later stadium verhuurd worden. Eind 2006 is de initiatieffase vastgesteld in de raad. Daarin werd gesteld dat een unielocatie een besparing voor de gemeente zou moeten opleveren. Ik wil de wethouder vragen of hij de opbrengsten vanuit de exploitatie en de opbrengsten van het vastgoed kan oplepelen en rond de kadernota kan communiceren in hoeverre wij aan die oorspronkelijke uitgangspunten tegemoet kunnen komen.

Pauze [22.00 – 22.20 uur]

Wethouder CASSEE: Wij stellen voor om op 30 mei een ultieme poging te doen om de reactie van het college op het rapport van de Rekenkamercommissie aan te bieden, zodat we het rapport op 14 juni kunnen behandelen en het op 28 juni in de raad kunnen bespreken. Ik zeg 'ultieme poging', omdat wij de reactie volgende week donderdag klaar moeten hebben. We hebben dan welgeteld één vergadering om daarover na te denken. Als er vervolgens nog aanvullingen zijn, bestaat er een kans dat het iets later wordt dan 30 mei. 30 mei is echter wel het streven. De heer Reeskamp heeft in zijn maidenspeech al een waardevolle suggestie gedaan, namelijk om de uitgangspunten voor de unielocatie mee te nemen in de discussie over het Rekenkamerrapport. Wellicht moeten uit de krochten van onze archieven nog zaken worden opgevist, zodat dat wat meer tijd kost. In ieder geval zullen we ervoor zorgen dat deze stukken bij de kadernota aanwezig zijn. Twee weken geleden hebben we in de commissie al tamelijk uitvoerig gesproken over allerlei technische punten aangaande de huisvesting, en meer in het bijzonder over de kosten ervan. Als daar behoefte aan bestaat, kunnen we dat volgende week nog een keer doen. Die behoefte bestaat bij mij echter niet. De discussie over de kredietaanvraag van vandaag is behoorlijk uitgebreid in de nota onderbouwd. Ook is een aantal technische vragen daarover uitvoerig beantwoord. Ik heb deze antwoorden zo goed nagelezen dat ik ze zelf ook begrijp. Ik acht u

minstens zo hoog als mijzelf, dus u kunt het ook begrijpen. Ik kan alles voorlezen en het nog eens herhalen, maar er staat precies in hoe de aanvraag wordt onderbouwd. Alle vragen die verwant zijn aan de vraag hoe dit zo heeft kunnen komen, worden over drie weken besproken. Het gaat nu alleen maar over het bedrag van 2,4 miljoen euro. Ook de vraag of dat bedrag wel of niet meevalt, stellen we over drie weken aan de orde. Ten slotte had de heer Snoek nog twee kritische vragen. Dat is immers ook zijn rol. Ook de demarcatielijst hebben we twee weken geleden besproken. Toen was de vraag of het opportuun was voor het gemeentebestuur om daar wel of niet iets mee te doen. We hebben deze vragen twee weken geleden tamelijk uitvoerig besproken. Gezien de pregnante wijze waarop dit punt nu weer aan de orde komt, lijkt het me goed om er toch nog maar eens op in te gaan. Een van de vragen was of er leven voor en na juli 2011 is. Het antwoord is ja. De demarcatielijst betrof de relatie tussen Fortress en Van Wijnen. Wij stonden daar buiten. Vanaf juli 2007 stonden wij daar echter tussenin. Op dat moment – nadat de Raakspoort was opgeleverd; nadat wij de heronderhandelingen hadden gedaan; nadat we de risico's hadden beperkt van 20 naar 5 miljoen euro; nadat wij de contracten hadden heronderhandeld – werd die lijst wel opportuun. En op dat moment zijn onderhandelingen gestart. De punten op de demarcatielijst zijn voor meer dan 90% onderhandeld in de discussie over het contract met Van Wijnen. Ik zal niet herhalen wat ik zojuist in de antichambre heb gezegd, maar ik kan u medelen dat er vanuit het bestuur en de ambtelijke ondersteuning – die terecht gecompliceerd is voor haar inzet – in het afgelopen jaar natuurlijk spijkerhard is onderhandeld over of het minder kan. Natuurlijk is gekeken naar bezuinigingen. Natuurlijk is dat zo. Wat nu voorligt, is het uiterste wat bereikt kon worden. Meer zit er niet in. Wat zit er wel in? Er is nu 430.000 euro onvoorzien opgenomen. Dat was in dit project nog niet eerder vertoond. De suggestie dat wij naar aanleiding van de opmerking van de raad pas zouden bedenken dat het misschien wat goedkoper kan, verbaast mij.

De heer REESKAMP: Ik zal niet ontkennen dat die demarcatielijst met het verdwijnen van Van Wijnen veel pregnanter werd. De lijst op zich – en die discussie voeren we dus over drie weken – is gedateerd op juli 2007. Ik denk dat het college destijds de raad even had moeten inlichten over de wijzigingen in de plannen.

De heer SNOEK: De demarcatielijst was onderdeel van de ontwikkelingsovereenkomst. Dat was een overeenkomst tussen de gemeente en ontwikkelaar. Deze had dus niet alleen betrekking op de ontwikkelaar en de aannemer. Ik denk dat u hier een andere draai aan geeft. Bovendien stond op de demarcatielijst aangegeven wat voor rekening van de ontwikkelaar dan wel de gemeente was. Ook in dat opzicht had de lijst betrekking op ons en zouden wij erover geïnformeerd moeten zijn.

Wethouder CASSEE: Ik heb net gezegd dat wij over wat er op deze demarcatielijst staat binnen het contract hebben onderhandeld. Wij komen later te spreken over het beste moment waarop wij – het dagelijks bestuur van de gemeente – u hier over hadden kunnen informeren.

Wethouder HEILIEGERS: Ik richt mij denk ik vooral even tot diegenen die opmerkingen hebben gemaakt over die motie, en over wat in die bewuste vergadering gezegd is. Ik merkte ook al in de commissievergadering dat de heer Snoek er wel steeds zijn vertaling van maakt. Ik heb het verslag van die vergadering er nog even bij gepakt en zal even voorlezen wat ik toen allemaal gezegd heb: "Dan maak ik de sprong naar het CDA over rentmeesterschap. U hebt wat mijn portefeuille betreft een aantal onderwerpen genoemd. Dat is huisvesting. U hebt daar ook een motie over ingediend, dat is motie 45. Daar kan het volgende op zeggen: ja, in beginsel sta ik daar achter. Ik moet ook kaderstellend zijn en in de brief die ik u zal sturen zal ik heel duidelijk zijn over de plussen en de minnen."

Verderop zeg ik ook: "Ik denk dat het noemenswaardig is dat het zou kunnen zijn dat er kosten aan de orde zijn. Laat ik een voorbeeld noemen." Er volgt dan een voorbeeld. Dat is wat ik gezegd heb, voorzitter. Volgens mij moet het daarbij blijven.

De heer SNOEK: Ik voeg nog even de laatste regel van het citaat toe: "Dat soort uitzonderingen, daar moet ik van gevrijwaard blijven. In beginsel ga ik met die motie

kaderstellend aan de gang, in lijn met de brief die u na volgende week vrijdag krijgt." U zegt dus dat u de motie overneemt en deze als kaderstellend ziet. Het besluit van die motie lees ik nog maar eens voor. Dat was heel duidelijk, namelijk: "Er komt geen aanvullende kredietaanvraag." Als u in de commissie zegt dat u dat als kaderstellend aanneemt, weet ik niet wat voor tekstexegese u vervolgens wilt gaan doen. Tot twee keer toe hebben we in de commissie aan u gevraagd of die toezegging nog steeds standhield. Steeds hebt u gezegd: ja, daar sta ik achter. Dit is dan wel een heel laat moment om een andere interpretatie aan die woorden te geven. We hebben toentertijd toch echt met zijn 39'en die toezegging zo uitgelegd dat er geen extra kredietaanvraag meer zou komen.

Wethouder HEILIEGERS: U haalt ook het citaat aan: "In beginsel ga ik met die motie kaderstellend aan de gang." Dat is volgens mij heel duidelijk.

De heer FRITZ: Ik twijfel een beetje of ik ook mee zal gaan doen aan deze tekstexegese, maar mij valt op dat één zinnetje ontbreekt. U zei: "Ik moet ook kaderstellend zijn en in de brief die ik u zal sturen zal ik heel duidelijk zijn over de plussen en minnen die er zijn geweest. Daar moet ik in gaan werken" Dat hebben wij geïnterpreteerd als: dit moet het zijn. Overigens had ik eigenlijk een andere vraag. Wij hebben geconstateerd dat dit niet is gebeurd. Mijn vraag aan u was: hoe oordeelt u nou achteraf over zo'n toezegging? Is het verstandig om bij zo'n risicovol project dat soort uitspraken te doen? De stelling van de PvdA was: dat zouden wij eigenlijk niet meer moeten doen. We zouden open over risico's moeten zijn en niet meer moeten uitsluiten dat ze zich kunnen voordoen. Graag daar nog een reactie op.

De heer REESKAMP: Ik heb nog geen antwoord gehad van wethouder Cassee op mijn suggestie om te kijken naar de mogelijkheid vierkante meters vrij te maken en deze in de markt te zetten.

Wethouder CASSEE: Daar kijken we naar.

Wethouder HEILIEGERS: Het is jammer dat die woorden zo verschillend geïnterpreteerd zijn. Dat is mijn opmerking daarover, voorzitter.

Tweede termijn

De heer SNOEK: Het besluit van de motie was: "Het huidige budget van de nieuwe concernhuisvesting taakstellend te laten zijn en in het vervolg hiervoor geen nieuw gerelateerde kosten op te voeren." Als u daar ja tegen gezegd heeft, begrijp ik niet hoe u nu kunt zeggen dat u bedoeld heeft dat er nog wel meer kredietaanvragen aan zouden komen. U hebt onze tweede vraag nog niet beantwoord. Waarom hebt u de koopovereenkomst en de ontwikkelingsovereenkomst, en daarmee de risico's, niet uit eigen beweging aan de raad voorgelegd?

De heer FRITZ: Ik wil nog iets zeggen tegen de fracties die vandaag niet willen instemmen met dit krediet. Zij zeggen dat het veel goedkoper kan en dat het nu te luxe is. Waar heb ik die woorden eerder gehoord? Het doet sterk denken aan iets waar wij de stekker uit hebben getrokken. Laten we nu niet te gemakkelijk zeggen dat dit soort projecten goedkoper kan. Laten we nu niet te gemakkelijk zeggen dat het allemaal nog wel een tandje minder kan. In de praktijk blijkt helaas dat dat niet realistisch is. Die oproep doe ik nog aan een aantal oppositiefracties. Ik heb ook nog een oproep aan wethouder Heilieggers. Wij vinden dat de les uit dit hele proces is dat we een bestuursstijl moeten hebben die open is over risico's en over mogelijke problemen die zich kunnen voordoen. Wat ons betreft, hoort daar niet bij om te zeggen: dit wordt het en hier blijft het bij. Het zou wat ons betreft de wethouder sieren als hij zou zeggen dat hij dit niet zo had moeten formuleren. Een paar weken geleden hebben wij een goed voorbeeld van wethouder Van Doorn gezien. Als er fouten worden gemaakt, moeten we dat gewoon toegeven. Als dat bij dit onderwerp gebeurt, is dat wat ons betreft ook gewoon afgedaan en hoeven we het daar dan niet meer over te hebben. We kunnen het dan gewoon over kredieten hebben en daar zullen we dan ook gewoon mee instemmen.

De heer SNOEK: Ik dacht dat de PvdA vandaag geen politieke oordelen zou vellen. Neemt u nu geen voorschot op het rapport van de Rekenkamercommissie?

De heer FRITZ: Als ik mij goed hebt uitgedrukt, heb ik gezegd dat wij vandaag geen politieke oordelen zouden vellen over het rapport van de Rekenkamercommissie.

De heer DE JONG: Wij hebben natuurlijk ook dat verslag gelezen en motie 45 van het CDA. Helaas is de tekst multi-interpretabel. Dat is jammer, want dat moet niet zo zijn. Ik vind dat een wethouder nooit moet zeggen dat 'dit het is'. Dat kan een wethouder namelijk niet zeggen. Ik denk dat een wethouder daarin voorzichtiger moet zijn dan een raadslid.

Misschien zou het de wethouder inderdaad sieren daar nog kort even iets over te zeggen.

Wethouder HEILIEGERS: Het hele college, ik inclusief, moet open zijn over risico's. Ik had die uitspraak niet op die manier moeten doen, zeker niet gelet op de interpretaties als door u genoemd. De heer Snoek vroeg waarom de koopovereenkomst niet bij de stukken in het klokkenluidersdossier zat. In de optiek van het college was dat niet een element dat in het klokkenluidersdossier aan de orde was.

De heer SNOEK: De heer Cassee legt een kredietaanvraag neer van 2,4 miljoen euro en ontsluit daarbij alle risico's van dit dossier. Ook u hebt een krediet aan ons gevraagd, maar daarbij geen van de risico's die toen al bij u bekend waren ontsloten. Waarom niet?

De heer REESKAMP: Ik heb er in mijn termijn rekening mee gehouden dat we dit onderwerp over twee weken nog bespreken. Ik zou mij graag in het debat willen mengen, maar ik doe dat niet omdat mijn spreektijd op is.

De heer SNOEK: Ik wil ook alleen maar antwoord van de heer Heiliegers, niet van u. Ook van hem krijg ik echter geen antwoord. De constatering van de heer Reeskamp lijkt mij dus prima.

De VOORZITTER: We hebben vooraf gezegd dat we proberen een scheiding te maken tussen het agendapunt en het rapport van de Rekenkamercommissie. Op dit onderwerp kunt u terugkomen bij de behandeling in juni. De wethouder zal er dan verder op ingaan. We gaan nu stemmen. Mag ik vragen wie hierover een stemverklaring wil afleggen?

De heer SNOEK: Mag ik vragen om een korte schorsing?

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering gedurende enkele ogenblikken.

Schorsing

De VOORZITTER: De vergadering is heropend.

De heer SNOEK: Wij hebben als oppositie geconstateerd dat de beantwoording van het college zeer summier is. We hebben geen antwoord gekregen op de vragen die we hebben gesteld. We zullen dus ook ons politieke oordeel uitstellen tot de behandeling van het rapport van de Rekenkamercommissie, als het college dan wel in staat is om volledig antwoord te geven op de vragen die gesteld worden.

De VOORZITTER: Ik wil nu overgaan tot stemming. Wil nog iemand een stemverklaring afleggen?

De heer SCHOUTEN: Wij zijn nog steeds niet overtuigd van de noodzaak om een krediet van 2,4 miljoen euro te fourneren. We kunnen het met het oog op de bezuinigingen die wij de inwoners van Haarlem opleggen niet verantwoorden om in te stemmen met dit krediet.

De heer REESKAMP: Gegeven de twee toezeggingen van het college zal ik instemmen met het krediet.

De heer SNOEK: Wij zullen ook niet instemmen met het krediet. We hebben daarvoor drie redenen. Het is niet uit te leggen aan de stad dat we zelf nu niet kritischer naar dit krediet kijken. We hebben hierover vanavond een gemankeerd debat gehad. Bovendien lag er een eerdere toezegging dat er geen extra krediet meer zou komen. We blijven hopen op een kritischer houding van de raad, waarbij zorgvuldiger naar zo'n krediet wordt gekeken en waarbij gekeken wordt naar mogelijkheden voor versobering en onderhandelingen met de ontwikkelaar. De vraag daarbij is wat echt noodzakelijk is om uit te voeren en wat keuzes

zijn die nog gemaakt worden. Zo willen we met dit krediet omgaan, en we willen hier vanavond geen ja tegen zeggen.

De heer VRUGT: De ActiePartij had al gezegd dat we hier sowieso niet mee zullen instemmen. De wethouder die aanvankelijk over dit dossier ging, citeerde zojuist uit een verslag. U weet dat een verslag altijd maar een summier weergave van de werkelijkheid is. Ik herinner me dat meermalen letterlijk aan de wethouder is gevraagd: "Is dit het nu?" Hij zei daarop: "Ja, dit is het nu." We zouden geen knip voor de neus waard zijn als we hier niet heel serieus mee omgingen. We gaan dan ook vanuit de oppositie in de komende tijd nog wel even informeren hoe het verder ook alweer zit met de dekking uit de verkopen. Wat dat betreft, vrezen wij dat er nog veel meer ellende aankomt. Dat betekent dat we extra goed zullen moeten kijken waar we de boel nog kunnen versoberen. Het feit dat de huidige wethouder zegt dat al versoberd is, gaat er bij mij niet in als ik kijk naar het gebouw aan de Raakspoort.

Mevrouw DE LEEUW: Ik sluit me aan bij de verklaring van de heer Snoek. Ik ga dus ook niet akkoord.

De heer SCHRAMA: HaarlemPlus heeft in eerste instantie aangegeven dat wij het voorstel niet zouden steunen. Ik heb toen ook in deel III van het rapport Financiële besparingsmogelijkheden aangegeven hoe je de doorbelasting van VAT- en VTU-kosten anders zou kunnen doen. Ik zal dat ook naar deze situatie vertalen en kijken of dit mogelijkheden biedt om de kosten te verlagen. Ik kom hier dus op terug.

De VOORZITTER: Dan gaan we nu stemmen. Willen degenen die het voorstel steunen hun hand opsteken? Dat zijn D66, de VVD, de fractie Reeskamp, GroenLinks en de PvdA. Het voorstel is aangenomen.

De VOORZITTER: Dames en heren, het is nu 23.05 uur. In het reglement van orde staat dat we de vergadering altijd om 23.00 sluiten. Ik vraag u even of u nog een tijdje wil doorgaan. Als daar positief op gereageerd wordt, wil ik degenen die nog allerlei dingen naar voren willen brengen, vragen om dat echt zo kort mogelijk te doen. Als dat niet lukt, is het misschien beter om bepaalde zaken door te schuiven naar de volgende vergadering. Wie is ertegen om nog door te gaan tot 23.30 uur?

Mevrouw LANGENACKER: Wij hebben er geen problemen mee om punten door te schuiven, maar de vraag is of het college daar problemen mee heeft.

De VOORZITTER: Het agendapunt over de Brinkmann moet nu, en dat is opgewaardeerd tot besprekingspunt omdat er een motie moet worden ingediend. Dat kan misschien wel kort, mevrouw Ramsodit. Zegt u maar ja of nee, dan weet ik waar ik aan toe ben.

Mevrouw RAMSODIT: Ik kan me herinneren dat de heer Reeskamp nog wat vragen had waardoor hij dit punt wilde opwaarderen. Misschien moet u die vraag dan ook aan hem stellen.

De VOORZITTER: U kunt dat ook kort, mijnheer Reeskamp?

De heer REESKAMP: Ik ben heel kort.

De VOORZITTER: Laten we dat punt dan nog doen. Dan hebben we nog het risicoprofiel van de VRK. Dat was min of meer een hamerstuk. Misschien wil de heer Vrugt zich daarbij ook beperken. Dan kunnen we het min of meer conform het commissieadvies kort afdoen.

Dan hebben we nog de sportaccommodaties. Ik begrijp dat daarbij alleen maar één amendement wordt ingediend, dat heel breed gesteund wordt. Ik denk dat, als we flink opschieten, we in een kwartier klaar zijn. We hebben natuurlijk ook nog moties vreemd; die duren altijd wat langer. Goed, ik zet in op 23.20 uur.

8. VERKOOP EN HERONTWIKKELING DE BRINKMANN (2012/117120)

De VOORZITTER: Ik geef nu heel snel het woord aan de PvdA.

Mevrouw RAMSODIT: Ik wil u medelen dat de heer Fritz plaatsneemt op de tribune. Dit is een heel belangrijk onderwerp. Lips en de gemeente zijn gezamenlijk eigenaar van

de Brinkmann. Mijn stemverklaring zou zijn geweest dat samenwerking in deze vorm risico's meebrengt. De wethouder heeft ons verzekerd dat alle risico's goed zijn afgedekt wat de koopovereenkomst en de toegang tot de woonverdieping betreft. Het is echt bepalend voor de waarde van de bovenkant als Lips zich gaat terugtrekken. Waar ik het eigenlijk nu over wil hebben, is of er al plannen zijn voor de toekomst. We zitten nu met een Brinkmannpassage waarvan ik denk: dat kan aan de buitenkant nog wel een stuk mooier. Ik stel dit aan de orde omdat de gevels nu nog geen bestemming hebben en daarover nog moet worden nagedacht. Dat denk ik niet alleen. Dat denken met mij GroenLinks, de SP en de Actiepartij, en misschien ook nog wel andere raadsleden hier aan tafel. Daarom komen we met de motie De lege ramen, etalages en de ingang van de Brinkmann, maak daar een tijdelijke showroom voor winkeliers en creatieve ontwerpers van!

Motie 8.1: De lege ramen, etalages en de ingang van de Brinkmann, maak daar een tijdelijke showroom voor winkeliers en creatieve ontwerpers van!

"De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 16 mei 2012, overwegende dat:

- de Brinkmannpassage aan een van de mooiste pleinen van Nederland ligt,
- de gemeente daarom een regierol heeft als het gaat om het aantrekkelijk houden van de Brinkmann voor de Haarlemse burgers en bezoekers van de historische binnenstad,
- de gemeente als eigenaar ook belang heeft bij de uitstraling van de Brinkmann vanwege de ambtenaren en de bezoekers van gemeentelijke diensten op de bovenverdieping van de Brinkmann,
- er nu nog geen duidelijkheid is over de herziening van de gevels van de Brinkmann omdat de besluitvorming hierover nog moet plaatsvinden,
- het waarschijnlijk nog enige tijd zal duren voordat de gevels een nieuw gezicht krijgen (pas eind 2012) en de huidige ingang van de passage verandert (medio 2013),
- het onmenselijk is dat gedurende deze periode de gevels van de Brinkmann een desolate en verloederde indruk maken,
- de Brinkmannpassage in de top drie staat van de lelijkste plekken in Nederland,
- de eigenaar zich beperkt tot 'correctief onderhoud' en op dit moment niet voornemens is geld te investeren in het tijdelijk verbeteren van de uitstraling van de buitenkant, de lege McDonald's met kapotte ramen en de ingang van de passage met lege zij-etalages ('vissenkommen');

constaterende dat:

- de ramen, de lege zij-etalages en ingang zelf kunnen worden benut als expositieruimte/showroom voor Haarlemse ontwerpers en innovatieve winkeliers zoals bij de kunstlijn,
- de organisatie Ontwerp op de weg bereid is dit proces te begeleiden en een groot netwerk heeft van ontwerpers, kunstenaars en winkeliers in Haarlem,
- Ontwerp op de weg al eerder in de Brinkmann een expositie gerealiseerd heeft in de zij-etalages en de ingang van de Brinkmann als onderdeel van de kunstlijn (zie bijlage),
- ook Haarlem citymarketing een rol zou kunnen vervullen bij deze tijdelijke 'facelift', aangezien dit voorstel ook een boost is voor Haarlem als creatieve (winkel)stad;

verzoekt het college:

- in overleg te gaan met de eigenaar van de Brinkmannpassage, vanuit een gemeentelijke regierol, als het gaat om de aantrekkelijkheid van de binnenstad:
 - over het realiseren van een tijdelijk ontwerp op de ramen van de McDonald's,
 - en

- te bezien of door medewerking van Haarlem citymarketing met dit ontwerp de stad gepromoot kan worden als winkelstad, kunststad of creatieve stad,
 - als lid van de VvE van de Brinkmannpassage met de andere eigenaar te bespreken of de zij-etalages ('vissenkommen'), de ingang en de toegang tot de bovenverdieping als tijdelijke showroom kunnen worden benut voor Haarlemse innovatieve producten en ontwerpen, bijvoorbeeld door projectie van virtuele ontwerpen/designs, en gaat over tot de orde van de dag."
- Ondertekend door: PvdA, GroenLinks, SP en de ActiePartij.

Wethouder CASSEE: Ik heb zowel in de landelijke media als elders regelmatig gemeld dat we enige terughoudendheid moeten betrachten als het gaat over het inbreken in andermans huis met de mededeling: de aannemer is er, we komen verbouwen omdat we het van binnen niet mooi vinden. Die terughoudendheid heb ik al in de commissie uitgesproken toen we dit initiatief bespraken. Inmiddels heb ik met Lips en zijn kornuiten gesproken over een wat vrolijker invulling van die plint. Of dat nu precies deze moet zijn of iets anders, dat weet ik niet. Ik kan een steuntje in de rug van de raad echter goed gebruiken.

De VOORZITTER: Het college staat dus positief tegenover dit voorstel en neemt het min of meer over. Het gaat hier met Lips over praten. Daar hoeven we dus niet over te stemmen. Is er iemand die een stemverklaring wil afleggen over het voorstel?

De heer HILTEMANN: We hebben natuurlijk een lange discussie gehad over het voorgaande, de concernhuisvesting. Wij maken ons toch ook wel zorgen over het contract dat voorligt en de clausules die daarin zitten. We zullen niet tegen het voorstel stemmen, maar we hopen dat u toch wel heel duidelijk de vinger aan de pols houdt en dat u ons heel duidelijk informeert over de voortgang, zeker tot aan 2015.

De heer VAN HAGA: De VVD zal instemmen met voorliggend stuk. Ik zal toch ook even kort reageren op de sympathieke motie van mevrouw Ramsodit. Als je dit voorstel langs de liberale meetlat legt, haalt het het helemaal niet. We gaan er niet over, want Lips gaat erover. Het is echter sympathiek, het kost niks en citymarketing wordt erbij betrokken. Het is een motie van een coalitiepartner en je weet nooit wanneer je je coalitiepartners nog eens nodig hebt. Wij zullen er dus mee instemmen.

De heer VRUGT: Ook wij zijn huiverig, net als de SP. Bij ons gaat dat echter nog net een tandje verder. Ik heb dit onderwerp nageplozen in de commissie. De wethouder zegt dat de zogenaamde 'echtscheidingsvoorwaarden' nog ingevuld worden. Ik zou die voorwaarden graag eerst even helemaal willen zien, net als het beeld- en kwaliteitsplan. Dan weten we tot in de details waar we het over hebben. Wij zitten niet te wachten op weer een volgend debacle. Helaas kunnen wij niet instemmen.

De heer REESKAMP: Indertijd was ik nog niet benoemd in de commissie en daar is het stuk in beslotenheid behandeld. In de wandelgangen heb ik de wethouder even aangeschoten. Hij heeft mij toegezegd dat niet snel dezelfde fouten zullen worden gemaakt als de fouten waar we zojuist anderhalf uur over hebben gesproken. Ik kan dus akkoord gaan met het voorstel.

De heer SCHRAMA: Wij zullen akkoord gaan met het voorstel. Ik wil echter één waarschuwing meegeven. Ik citeer uit de eerste alinea: "De passage fungeert slecht en de uitstraling is op zijn zachtst gezegd voor verbetering vatbaar." Dat merk je ook in het verdere rapport. De Brinkmannpassage kreeg weliswaar net niet de prijs voor de lelijkste plek van Nederland, maar het college verdient met bovenstaand citaat de prijs voor het understatement van het jaar. Ik zou graag willen dat de passage door de verdere samenwerking met Lips niet iets, maar veel beter wordt.

De heer DE IONGH: Er is hard onderhandeld en er is ook behoorlijk hard onderhandeld over het exterieur van het gebouw, dat op korte termijn moet worden verbeterd. We vinden de motie van de PvdA sympathiek, hoewel we ook vinden dat je dat zelf kunt

regelen. Als de wethouder het prettig vindt daarvoor steun te krijgen, zullen we die motie steunen.

DE VOORZITTER: Wie steunt het voorstel? Dat zijn D66, de VVD, de SP, HaarlemPlus, de fractie Reeskamp, OPH, het CDA, de PvdA en GroenLinks. Daarmee is het voorstel aangenomen.

De VOORZITTER: Ik meld even de uitslag van de stemming. Alles is goed gekomen. De heer De Iongh is benoemd in de Rekenkamercommissie en de heer Reeskamp in alle commissies. Van harte gefeliciteerd aan u beiden.

10. REGIONAAL RISICOPROFIEL VEILIGHEIDSREGIO KENNEMERLAND (2012/151928)

De heer VRUGT: Ik denk dat het amendement duidelijk genoeg is van zichzelf.

Amendement 10.1: Badwater en het huisje bij het schuurtje

"De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op woensdag 16 mei 2012, in bespreking over het regionaal risicoprofiel VRK, overwegende dat:

- de volgorde waarin, zoals wettelijk verplicht, het vaststellen van het risicoprofiel voorafgaat aan het beleidsplan en het i.c.m. de capaciteitsanalyse daaruit volgend dekkingsplan wordt opgesteld (v.w.b. materiaal, materieel, menskracht en bijbehorend budget) in onze regio niet is gevolgd maar omgedraaid,
- hieraan voorafgaand zelfs eerst een forse bezuinigingsoperatie in gang is gezet,
- het niet de bedoeling kan zijn dat enkel op basis van de grotere incidentrisico's het beleids- en dekkingsplan wordt ingericht, maar dat in eerste instantie vooral in de capaciteit t.a.v. dagelijkse hulpverleningstaken voorzien wordt,
- desondanks natuurlijk ook de capaciteit toereikend dient te zijn om grotere incidenten die zich naar mate van waarschijnlijkheid in onze regio kunnen voordoen, behalve de in de nota genoemde incidenten bij uitstek ook natuurbranden in de regio van de VRK een reëel risico vormen (pag. 25 van het risicoprofiel spreekt van 'hoge waarschijnlijkheid van het incidenttype duin- en bosbrand'),
- uit onderzoek door IOOV en uit eerdere beantwoording van raadvragen duidelijk is geworden dat de VRK evenals de meeste regio's materiaal en materieel niet afdoende is toegerust op bestrijding van dergelijke branden,

besluit het risicoprofiel vast te stellen met de volgende toevoegingen:

- onder besluitpunt 1.2 wordt aan de zes genoemde incidenttypen een zevende toegevoegd, te weten *'Natuurbranden'*:
'In het beleidsplan en de uitwerking ervan in de vorm van het dekkingsplan, de jaarlijkse begroting en daarmee de capaciteit van de VRK wordt behalve bovenstaande prioritering de organisatie primair ingericht om in de dagelijkse hulpverleningstaken te kunnen blijven voorzien, met inachtneming van de vastgelegde opkomst-/aanrijdtijden en andere wettelijke verplichtingen',
en gaat over tot de orde van de dag."

Ondertekend door: ActiePartij en CDA.

De VOORZITTER: Ik zou bijna zeggen: in de beperking toont zich de meester. Het is natuurlijk zo dat de prioriteiten moeten worden afgestemd op de meest waarschijnlijke scenario's in onze regio. Dat zijn er ongeveer zes. Natuurbranden worden daarbij inderdaad niet genoemd, maar zo'n enorm bezwaar is dat nou ook weer niet. Er is namelijk sprake van zogenaamde expertregio's. Er zijn dus andere regio's die dit wel heel goed kunnen. Als zich hier een duinbrand voordoet, worden zij als het ware ingevlogen

om hier hun werk te kunnen doen. Zo worden ook onze mensen van de VRK ingezet als zich in een andere regio bijvoorbeeld een vliegtuigramp voordoet. Daarom is het niet echt nodig dit risico op te nemen. Het is niet zo dat als zich dat risico voordoet, we dat niet op een adequate manier aan kunnen pakken. Er komt dan hulp van anderen. Daarom stel ik voor om het amendement niet over te nemen.

Mevrouw SIKKEMA: Op landelijk niveau wordt dit ook al onderzocht. Ik wijs dan op het IOOV-rapport, dat door u ook al even werd aangehaald. Daarin staat dat het aan de gezamenlijke veiligheidsregio's is om te beoordelen welke capaciteit we nodig hebben en op welk gebied we van elkaars capaciteit gebruik kunnen maken. Ik weet dat er nu een werkprogramma natuurbranden op landelijk niveau is waarin dit onderzoek wordt uitgewerkt. Het lijkt mij dan ook verstandig dat eerst af te wachten.

Mevrouw LEITNER: Wij sluiten ons daar helemaal bij aan.

De heer VRUGT: Ik ken het IOOV-rapport en ook het feit dat daar landelijk aan gewerkt wordt. Ik ben daar ook blij mee, maar mijns inziens staat dat los van de objectieve prioriteitenlijst die je in je risicoprofiel opneemt. Daarin staan de waarschijnlijke risico's opgenoemd. Dat staat enigszins los van de landelijke discussie die nu gaande is, denk ik.

Mevrouw SIKKEMA: Ik ben dat op zich met u eens, maar de risico's zijn volgens een bepaalde methode in kaart gebracht. In deze regio komt naar voren dat natuurbranden niet zo veel impact hebben als een aantal andere risico's. In die zin snap ik de prioriteiten die zijn gesteld. Als u het daarmee niet eens bent, zegt u dat de methodologie die daaronder ligt niet klopt. Daar ga ik toch niet mee akkoord. In deze regio blijken natuurbranden gewoon minder aan de orde te zijn. Los daarvan is het natuurlijk wel iets waar we rekening mee moeten houden. Daarin gebeurt landelijk van alles. Wij kunnen daar als veiligheidsregio gebruik van maken. Daarom steunen wij uw amendement niet.

De VOORZITTER: We gaan nu stemmen over het amendement. Wie steunt dat? Dat zijn het CDA, de ActiePartij en HaarlemPlus. Daarmee is het verworpen. Het risicoprofiel wordt bij hamerslag vastgesteld.

12. STRATEGISCHE VISIE SPORTACCOMODATIES (2011/430082)

De VOORZITTER: Ik zie dat het amendement bij dit stuk bijna raadsbreed gesteund wordt. Wie wil het indienen en toelichten?

De heer SNOEK: Wij vinden de strategische visie een heel goed stuk, maar vinden ook dat het met dit amendement nog een stukje beter wordt. Het wordt bijna raadsbreed gedragen.

Amendement 12.1: Sportbudget (nog) niet vastgezet

"De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 16 mei 2012, constaterende dat:

- in de Strategische visie sportaccommodaties 2012-2016 gesteld wordt dat "de beschikbare budgetten kaderstellend zijn" en dat keuzes gemaakt moeten worden om "binnen de beschikbare financiële middelen te blijven",

overwegende dat:

- na vaststelling van de strategische visie een uitvoeringsplan volgt, waarbij in de financiële paragraaf meer zicht komt op het benodigde budget,
- de vaststelling van budgetten doorgaans plaatsvindt bij begrotingen en kadernota's,
- het niet gebruikelijk is om in strategische visies c.q. beleidskaders het budget in te kaderen,
- het nog niet geheel duidelijk is hoeveel geld voor sport beschikbaar komt vanuit de btw-teruggaaf,

besluit:

- de financiële paragraaf (p. 2 raadsbesluit) als volgt vast te stellen:

"Na vaststelling van de strategische visie volgt bij het uitvoeringsplan een financiële paragraaf. In het uitvoeringsplan wordt rekening gehouden met de financiële positie van de gemeente Haarlem."

- hiermee de volgende toevoeging te laten vervallen:
"[...] waarbij de op dat moment beschikbare budgetten kaderstellend zijn en er, indien nodig, bestuurlijke keuzes in het uitvoeringsplan gemaakt moeten worden (om binnen de beschikbare financiële middelen te blijven),"
en gaat over tot de orde van de dag."

Ondertekend door: CDA, PvdA, HaarlemPlus, de VVD, de ActiePartij, D66, SP en GroenLinks.

Wethouder Van den HOEK: Wij nemen het amendement over.

De VOORZITTER: Laten we er maar even over stemmen. De griffier houdt dat goed in de gaten. Je ziet dat ook in Rekenkamerrapporten: je moet dat altijd zorgvuldig doen. Ik vraag u nu om uw hand op te steken als u het met het amendement eens bent. Juist, zo hoort dat. De voltallige raad stemt in. Daarmee is het amendement vastgesteld. Zijn er stemverklaringen over het onderliggende voorstel? Dat is niet het geval. Daarmee is het voorstel aangenomen.

MOTIES VREEMD

13. VEILIGER VERSPRONCKWEG

De heer VRUGT: Volgens mij spreekt ook deze motie voor zich. De bewoners hebben deze suggesties al eerder gedaan. Zij vinden dat de situatie niet zo veilig is als deze had kunnen zijn en vragen de gemeente om in elk geval bij de oversteek bij scholen zebrapaden aan te leggen. Allicht hebben bewoners nog meer ideeën. Ons voorstel is dus eenvoudigweg dat u nog eens goed met de bewoners om de tafel gaat zitten. Verkeersveiligheid is belangrijk genoeg.

Motie 13: Veiliger Verspronckweg

"De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op woensdag 16 mei 2012, in bespreking over de verkeers(on)veiligheid op de Verspronckweg, overwegende dat:

- er recent een dodelijk ongeval is geweest op de Verspronckweg,
 - deze weg onlangs is gereconstrueerd, waarbij aanbevelingen van bewoners in hun zienswijzen deels niet zijn gehonoreerd,
 - sommige van deze aanbevelingen eenvoudig uitvoerbaar zijn en een bijdrage kunnen leveren aan de verkeersveiligheid voor onder andere schoolgaande kinderen,
- draagt het college op:
- op de kortst mogelijke termijn alsnog de door bewoners verzochte voorzieningen als een zebrapad en aanduidingborden die wijzen op (overstekende) schoolgaande kinderen aan te brengen,
 - in overleg met omwonenden te bepalen welke andere aanvullende maatregelen getroffen kunnen worden/aanvullende voorzieningen kunnen worden aangebracht ter verbetering van de verkeersveiligheid,

en gaat over tot de orde van de dag."

Ondertekend door: de ActiePartij.

Wethouder CASSEE: In de motie wordt een relatie gelegd met het dodelijke ongeluk dat heeft plaatsgevonden op de Verspronckweg. De gegevens geven aan dat er geen correlatie was met de straat. Echter, tegelijkertijd moeten we overal voorzichtig zijn. Ik ben nu

bezig met de uitvoering van een onderzoek naar wegen in Haarlem waar regelmatig te hard wordt gereden. Dat is een belangrijke vraag. Het is niet verstandig om zomaar een weg uit te kiezen, ook al heeft daar een ongeluk plaatsgevonden. Laten we dus het onderzoek afwachten en kijken wat daar uitkomt. Vervolgens zullen we daar samen in de commissie Beheer over praten. Ik zal u dus willen adviseren om deze motie niet aan te nemen.

De heer VRUGT: Ik had deze reactie eerlijk gezegd al verwacht, want ik begreep dat de wethouder ongeveer hetzelfde al in de commissie gezegd heeft. Ik vind dat jammer, omdat we allemaal kunnen constateren dat er verbeteringen mogelijk zijn bij de Verspronckweg. Dat zeg ik los van het ongeluk. Ik noem het inderdaad in de motie, maar het staat er natuurlijk los van. Je wilt gewoon een veiliger Verspronckweg, zoals je alle wegen veiliger wilt maken. Ik begrijp niet dat je geen eenvoudige ingrepen zou doen.

De heer SNOEK: Wij vinden dat je terughoudend moet zijn met het verwijzen naar een dodelijk ongeluk. Daar kun je niet te pas en te onpas mee gaan schermen. Bij de herprofilering van de Verspronckweg hebben we al de suggestie gedaan om een zebrapad aan te leggen. Die suggestie ondersteunen we ook. Daarom zullen we de motie dan ook steunen.

Mevrouw SCHOPMAN: De zaken waarom hier gevraagd wordt – zoals zebrapaden – begrijpen wij niet helemaal. Er is daar een zebrapad met verkeerslichten. Er zijn ook verkeersouders die de kinderen helpen oversteken naar de school. In die zin denken wij dat er op deze plek al aardig wat geregeld is aan veiligheidsvoorzieningen. Inmiddels heeft ons het heuglijke nieuws bereikt dat de inritconstructies waar wij om gevraagd hadden – die al wel waren besteld maar nog niet waren aangebracht – deze week zijn aangebracht. Wat ons betreft, voldoet de Verspronckweg nu aan onze wensen. Het incident is heel treurig, maar ik denk dat we ook moeten oppassen om zo'n ongeluk aan te grijpen om met zijn allen over elkaar heen te rollen en als een dolle om nieuwe maatregelen te gaan vragen. Daarom staat de PvdA achter het voorstel van de wethouder om te kijken welke wegen in Haarlem er echt uitschieten. Misschien blijkt dan alsnog dat de Verspronckweg daarbij hoort. Misschien ook zijn er andere wegen waarvoor de prioriteit nog hoger ligt. Laten we daar dan eerst aan gaan werken. Wij zullen deze motie dus niet steunen.

De heer MARSELJE: Ik sluit me daar graag bij aan. Het verrast mij ook dat om een zebrapad wordt gevraagd dat er al ligt. Het is duidelijk dat er maatregelen worden getroffen vanuit de school. Ik ben heel blij dat de wethouder op dit moment ook de bewoners voortdurend informeert over de voortgang van dit project. Ik denk ook dat de bewoners er hier en daar misschien ook al wel anders over zouden kunnen denken dan ten tijde van het moment dat u in de motie citeert.

De heer SCHRAMA: Ik vind deze motie getuigen van gezond verstand. Ik vind het heel goed om te doen wat je kunt om iets veiliger te maken. Daarom steun ik deze motie volmondig.

De VOORZITTER: Wie steunt deze motie? Dat zijn de SP, HaarlemPlus, de ActiePartij en het CDA. De motie is verworpen.

14 MARKT NIET VERKASSEN VOOR DE TERRASSEN

De heer VRUGT: Het moet natuurlijk opnieuw kort. Er is veel onrust en onvrede onder de marktcoopliden over het voorstel van het college om de markt te verplaatsen ten gunste van horecaterrassen. Dat betekent dat de markt niet meer in de looproute staat, terwijl de markt het in deze economische tijden al heel moeilijk heeft. Wrang genoeg heeft het college juist ook als redenering dat de markt zieltoegend is. Daarom, in mijn woorden, draait het college de markt nu maar even helemaal de nek om. Dat vinden wij een kwalijke zaak, ook omdat op deze manier de ondernemers uit de horeca tegenover de marktlieden worden geplaatst. De horeca kan de markt de rest van de week vol zetten met

terrassen, maar de maandag en de zaterdag zijn voor de markt. Wat ons betreft, moet dat blijven zoals het is.

Motie 14: Markt niet verkassen voor de terrassen

"De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op woensdag 16 mei 2012, in bespreking over de wekelijkse markten op de Grote Markt, constaterende dat het college voornemens is 's zomers de kramen van de maandag- en zaterdagmarkt te verplaatsen naar de oostelijke, winderige zijde van de Grote Markt, ten gunste van terrasuitbreiding aan de westelijke zijde, en de kramen uit de looproute begin Grote Houtstraat te halen,

overwegende dat:

- de ondernemers op de markten het momenteel al niet gemakkelijk hebben door de economische situatie,
- wrang genoeg juist dit als argument wordt gebruikt om de marktkramen dan maar te verplaatsen,
- het uit de looproute halen van de marktkramen de omzet van deze ondernemers negatief beïnvloedt in plaats van dat juist een positieve impuls wordt gegeven aan de markt,
- horecaondernemers hiermee worden voorgetrokken op de marktkooplieden en op die manier de ene groep ondernemers onnodig tegen de andere dreigt te worden uitgespeeld,
- sommige marktkooplieden overigens nu al twee jaar wachten op terugbetaling van te veel betaalde elektragelden, ondanks dat de gemeente hierover een rechtszaak heeft verloren,
- over het algemeen veel onvrede leeft over de wijze waarop door de marktmeester en beleidsambtenaren met de markt en kooplieden wordt omgesprongen,
- de Grote Markt niet voor niets al eeuwen zo heet,

draagt het college op:

- het besluit tot verplaatsing van marktkramen ongedaan te maken,
- de te veel betaalde elektragelden onverwijld terug te betalen,
- ervoor zorg te dragen dat het vertrouwen in een positieve grondhouding van de gemeente jegens de markt en haar ondernemers wordt hersteld,

en gaat over tot de orde van de dag."

Ondertekend door: de ActiePartij en OPH.

Wethouder NIEUWENBURG: De ActiePartij stelt dat het college voornemens is de maandag- en de zaterdagmarkt te verplaatsen. Dat is niet zo. Het gaat alleen maar om de maandagmarkt. De bedoeling is om deze een centrale plek te geven op de Grote Markt. Er is dus niet zozeer sprake van een verplaatsing, maar meer om het centraal stellen van de markt. De insteek is niet terrasuitbreiding, maar om de markt een aantrekkelijker en vriendelijker aanzien te geven. Op maandag is de markt vooral wat verspreid. Ik noem dat wel eens een kindergebitje, want er vallen overal gaten in. Als je de markt wat meer centreert, is deze ook interessant om te zien. Daarbij is de insteek helemaal niet geweest om de terrassen uit te breiden. Wel is het zo dat de terrassen hierdoor ook uitgebreid kunnen worden. Daarmee ontstaat een veel betere combinatie en ziet de markt er veel vriendelijker uit. We constateren wel dat de markt op dit moment voor 50% bezet is en er nagenoeg geen belangstelling is van nieuwe kooplieden. Dat is op zichzelf vervelend, maar juist daarom moeten we ervoor zorgen dat de markt er aantrekkelijk uitziet. Zo zorgen we ervoor dat er meer reuring komt. Dat is de bedoeling van het college. Wij ontraden dus de motie. Wij zijn bezig met de elektragelden. Ze worden nog teruggestort. Dat komt dus ook in orde.

De heer VAN DE MANAKKER: Ik ben blij te horen dat die te veel betaalde gelden terugbetaald worden. Na een uitvoerig gesprek met de marktmeester – hij wordt zo langzamerhand mijn vriend – werd mij duidelijk dat de opzet juist is om voor de vaste marktplaatshouders een intiemere markt te creëren. Er vallen nu inderdaad gaten. 70% à 80% houdt zijn eigen plaats. Slechts losse marktplaatshouders zullen een aangepaste plek krijgen. Wij zullen deze motie dus niet steunen.

De VOORZITTER: Wie steunt de motie? Dat zijn de ActiePartij en OPH. Daarmee is de motie verworpen.

Dan rest mij nog u te melden dat, door de switch van mevrouw Otten naar de VVD ons schaduwraadslid, de heer Van den Raadt, afscheid neemt. U zit al de hele avond op de tribune. Ik wil u namens ons allen zeer bedanken voor uw inzet. U was een heel actief lid van de commissie Beheer, waar u vaak sterke maar zeker ook geestige dialogen wist te voeren met wethouder Van Doorn. Verder bent u ook altijd zeer actief geweest op Twitter en dat zult u vast voortzetten. Daar verkondigde u uw mening toch altijd met een heel bijzondere insteek. U bent eigenlijk wel uitgeblonken in uw enthousiasme voor onze internationale contacten. Wij zagen u heel vaak bij allerlei jubilagebijeenkomsten. Ik zou u in overweging willen geven om voortaan gewoon als Haarlems burger aan die bijeenkomsten te blijven deelnemen. U bent dus altijd welkom om u in dat kader in ons gezelschap te begeven. Zeer bedankt voor uw betrokkenheid. We zullen straks nog een glas met u drinken. U krijgt ook nog bloemen mee naar huis. Dank u wel.

Dan sluit ik bij dezen de vergadering.

Einde vergadering om 23.35 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van (in te vullen door de griffie)

Griffier

Voorzitter